

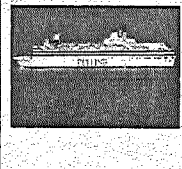
Pēc makšķerēšanas Ālandu salās.

▶ 2. lpp.

Mācās būt atbildīgiem par bērnu.

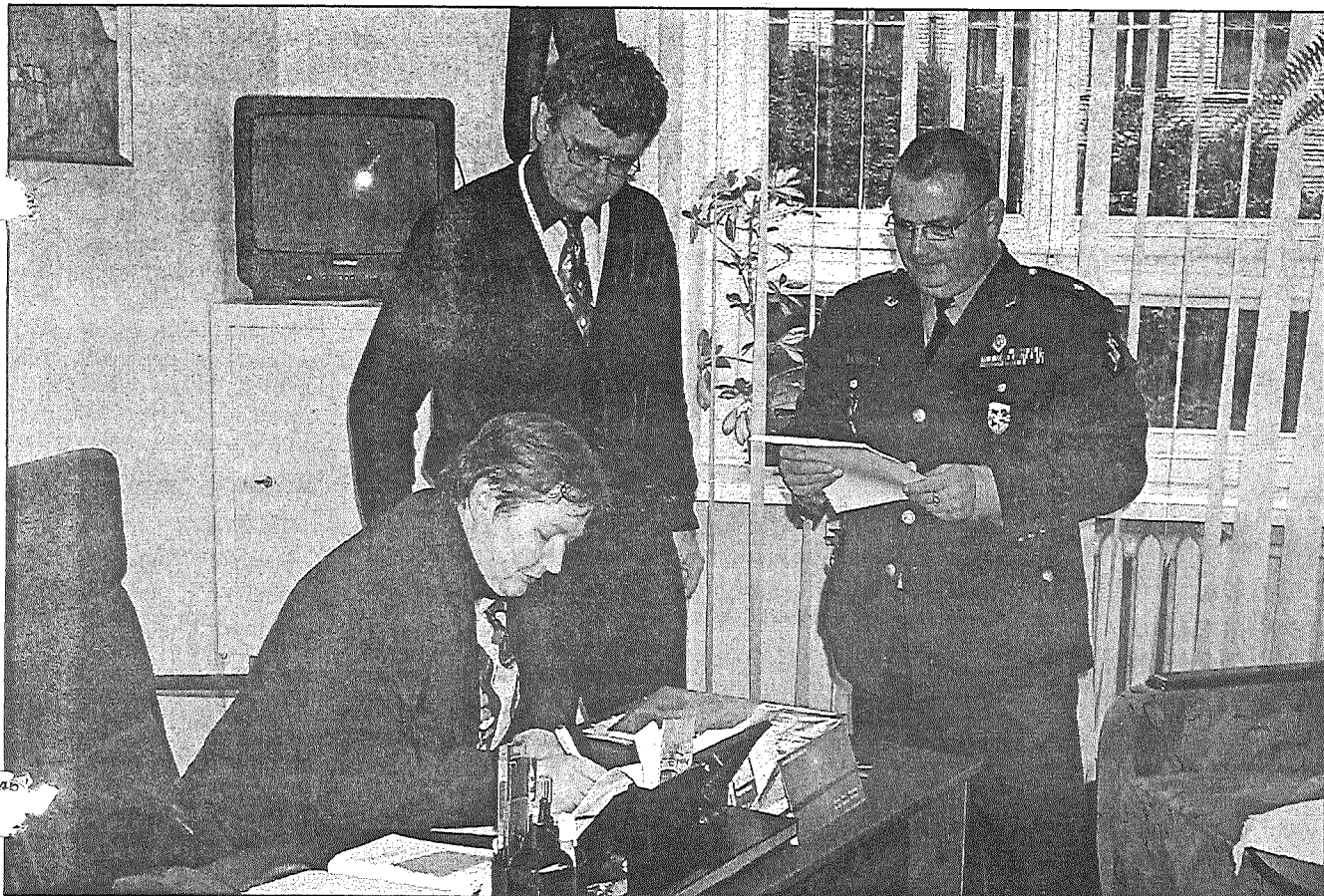
▶ 4. lpp.

«Estonia» tika nogremdēta!

▶ 8. lpp.

Noslēgti līgumi ar atbalsta skolām jaunsargu apmācībai

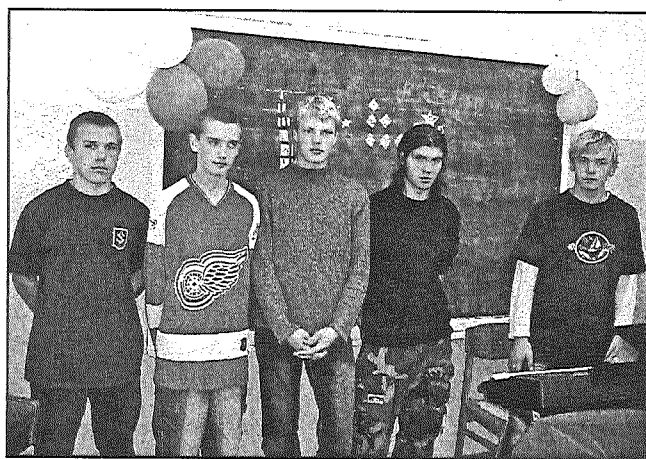
● Līgumu par jaunsargu apmācību atbalsta bāzes izveidošanu Preiļu 2. vidusskolā parakstīja Latvijas Aizsardzības ministrijas jaunsardzes centra vadītāja vietnieks, majors Sergejs Čevers (no labās), Preiļu 2. vidusskolas direktors Oļegs Hļebņikovs, direktora vietniece Lilita Baško.

Preiļu 2. vidusskola, Jaunaglonas arodvidusskola un Līvānu 2. vidusskola atzītas par bāzes skolām jaunsargu apmācībai, Latvijas Aizsardzības ministrija ar tām noslēgusi attiecīgu līgumu. Visās trijās skolās uz līguma noslēgšanu bija ieradies Aizsardzības ministrijas (AM) jaunsardzes centra vadītāja vietnieks majors Sergejs Čevers, kā arī AM jaunatnes militārās izglītības nodaļas vadītāja Kaiva Krastiņa.

Preiļu 2. vidusskolas direktors Oļegs Hļebņikovs informēja, ka bāzu skolas jaunsargu apmācībai patlaban tiek izveidotas visos valsts rajonos. Skolā jau pašlaik tiek apmācītas divas jaunsargu grupas, kurās iesaistīti vecāko klašu skolēni. Trešā grupa tiek veidota no 12-15 gadus veciem skolēniem. Nākamgad grupu skaits būs vēl lielāks. Beidzot

jaunsargu apmācības programmu, audzēkņi kārtos attiecīgas ieskautes un saņems sertifikātus, kas dos priekšroku, iestājoties militārajās augstskolās. Viņi varēs savu karjeru saistīt arī ar profesionālo dienestu, jo, sākot ar 2007. gadu, Latvijā nepastāvēs obligātais militārais dienests. Piedāvājumu kļūt par bāzes skolu jaunsargu apmācībai Preiļu 2. vidusskola saņēma no zemessardzes 35. bataljona. Skola apsvēra savas iespējas un piedāvājumu pieņēma. Te ir laba sporta bāze: treniņzāle, vieglatlētikas manēža, stadions, kur jauniešiem attīstīt savas fiziskās spējas. Skolai ir iespējas arī nodrošināt telpas teorētiskajām mācībām.

Līgumā paredzēts, ka Aizsardzības ministrijas Jaunsardzes centrs apmaksās tā pedagoga darbu, kas īsteno jaunsargu izglītības programmu, palīdzēs iekārtot mācību klasi, nodrošinās mācību metodiskos materiālus un teh-

● Kad beigušās mācību stundas vispārīgizglītojošajā skolā, uz jaunsargu programmas nodarbībām kopā sanāk (no kreisās) Jānis Pizelis no Preiļu Valsts ģimnāzijas, Artis Valainis, Vairis Pudulis, Guntis Laizāns un Dmitrijs Balalujevs no Preiļu 2. vidusskolas. Foto: M.Rukosuļevs

niskos līdzekļus: kodoskopu, televizoru, kā arī apgādās jaunsargus ar formām, gādās par pasniedzēju tālāko apmācību. Tiks segti arī jaunsargu nometņu, sacensību, ekskursiju izdevumi.

Kopš šī mācību gada sāku-

ma jaunsargu mācības notiek atbilstoši jaunajai programmai, stāstīja Preiļu jaunsargu instruktors Jānis Pintāns. Pērn notika jaunsardzes reorganizācija, to atdalot no zemessardzes.

Turpinājums 5. lappusē.

ISSN 1407-9321

Līvānos gatavi apkurei un ziemai

Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods 24. septembrī izdevīs rīkojumu centralizētās apkures uzsākšanai pilsētā būt gataviem 1. oktobrī.

Neskatoties uz to, ka šobrīd vidējā diennakts gaisa temperatūra vēl nav zemāka par plus 8 grādiem, kuru kā robežu apkures uzsākšanai noteicis Ministru kabinets, Līvānos nolemts sākt sistēmu uzsildīšanu, izmantojot šķeldas apkures katlu, un sistēmu atgaisošānu. Pirmās centralizētajai siltumapgādes sistēmai tiks pieslēgtas Līvānu skolas un bērnudārzs, kur lielāko dienas daļu uzturas bērni un jaunieši. Pakāpeniski tiks uzsākta arī dzīvojamā māju pieslēgšana apkurei māju vecāko un komūnālās saimniecības speciālistu klātbūtnē. Līdz ar apkures uzsākšanu sāksies arī maksājumu sezona, tādēļ iedzīvotājiem pašiem ir dota iespēja izvēlēties, vai apkuri sākt jau oktobra sākumā vai arī gaidīt, kad iestāsies vēsāks laiks — tā samazinot izdevumus. Dzīvokļu iemītnieku deleģētajiem māju vecākajiem ir iespēja vērsties SIA «Līvānu siltums» un pašiem noteikt, kad konkrētā māja pieslēdzama apkurei. Tā kā liela daļa iedzīvotāju par apkuri norēķinās regulāri, pašvaldība uzskata par savu pienākumu nodrošināt savlaicīgu siltuma padevi, lai pilsētas iedzīvotājiem nebūtu jāsalst. Sezonas sākumā apkuri plānots nodrošināt ar šķeldu, kļūstot aukstākam, paralēli tiks uzsākta gāzes apkure. Uzņēmums kā katru gadu arī šogad ņēmis kredītu 60 000 latu apmērā, lai veiktu norēķinus par gāzi. Ar uzņēmumu «Latvijas gāze» panākta vienošanās, ka tos veic divas reizes gadā, kas pašvaldības uzņēmumam ir krietni izdevīgāk. Kredītu ņemšanu pēdējos gados atvieglot arī tas, ka nevienam no Līvānu pašvaldības uzņēmumiem nav nodokļu parādu valstij, kā tas bija iepriekš.

Ziemas sezonai gatava arī SIA «Līvānu dzīvokļu un komūnālā saimniecība». Līdz 10. oktobrim uzņēmums plāno pabeigt daudzdzīvokļu māju kāpņu telpu siltināšanu, kas nozīmē dubulto logu iestiklošanu, durvju salabošanu, izeju uz pagrabiem un bēniņiem siltināšanu. Nelabiekārtotās mājās ar krāšņu apkuri veikti skursteņu labošanas darbi. Daudzviet vecie skursteņi pārmūrēti no jauna.

Šogad 7 daudzdzīvokļu mājās (kurās bija mazāki parādi) veikti kāpņu telpu remontu. Uzņēmuma stratēģija ir, veicot remontu kāpņu telpā, sakārtot arī pārējo katrā sekcijā esošo koplietošanas mantu — durvis, logus utt. 2003. gadā tika veikts kāpņu telpu remonts sešās mājās, tas nozīmē, ka divu gadu laikā kopumā svaigi krāsotas un sakārtotas kāpņu telpas jau 13 daudzdzīvokļu mājās. Šie remontu atsāksies pavasarī, jo kopumā Līvānu pilsētas dzīvojamajā fondā ir vairāk nekā 100 daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas.

G.Kraukle,
Līvānu novada domes
sabiedrisko attiecību speciāliste

Abonē presi lētāk!

NOVADNIEKS
sadarbībā ar
LATVIJAS PASTS
piedāvā
Preses kokteilis
akcija visam 2004. gadam.

Abonējiet uz vienādu periodu kopā ar jebkuru akcijā pieteikto žurnālu.

NOVADNIEKS

Akcijas dalībniekiem žurnāla abonementa cena par 10% lētāk!

Uzdevs par akciju pieteikties žurnāliem un abonementu cenām: pa bezmaksas tālruni 6006001, internetā www.pasts.lv nodaļā Abonēšana, Ikkatrā Latvijas Pasta nodaļā.

NACIONĀLĀS ZINĀS

Latvijā trūkst aptuveni 100 ārstu anesteziologu

To liecina Veselības ministrijas apkopotā statistika. Saskaņā ar ministrijas datiem Latvijā ir kopumā 427 anesteziologu slodzes 52 slimnīcās. Patlaban valstī kopā ir 355 sertificēti ārsti anesteziologi. 333 no tiem anesteziologa darbs slimnīcā ir pamatnodarbošanās. Vidējā darba samaksa par viena ārsta anesteziologa slodzi Latvijā ir 310,26 lati. Šajos algas aprēķinos nav iekļauti Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīcās anesteziologi, jo viņi saņem lielākas algas, aģentūrai LETA pastāstīja Veselības ministrijas preses pārstāve Zaiga Barvida. Kā ziņots, Latvijas anesteziologi atbalsta slimnīcas «Gaiļezers» medīku izvirzītās prasības par medicīnas darbinieku darba samaksu un uzskata, ka augstas klases speciālistam anesteziologam būtu jāsaņem darba alga 15 minimālo mēnešalgu apmērā, jaunākiem ārstiem un rezidentiem — desmit minimālo darba algu apmērā, bet medmāsām — 7,5 minimālo mēnešalgu apmērā. Apmēram 170 Latvijas Anesteziologu un reanimatologu asociācijas pārstāvi 24. septembrī pilnsapulcē nolēma no 1. novembra uzsākt protesta akciju un samazināt darba slodzi, kā arī atbalstīt visas slimnīcas, kas piedalīsies protesta akcijā.

Nākamajos gados prognozē pakāpenisku valsts parāda pieaugumu

Saglabājoties valsts budžeta deficītam aptuveni 2% apmērā no iekšzemes kopprodukta (IKP), nākamajos gados Finanšu ministrija (FM) prognozē pakāpenisku valsts parāda pieaugumu. Valsts finansiālo saistību kopsummu, kas pievienots nākamā gada valsts budžeta projektam, ministrija informē, ka nākamgad kopējais valsts parāds palielināsies par 177 miljoniem latu un sasniegs 1,18 miljardus latu jeb 14,8% no IKP. Veicot iekšējo aizņēmēšanu aptuveni 250 miljonu latu apmērā, prognozēts, ka valsts iekšējais parāds nākamgad palielināsies par 100,4 miljoniem latu, gada beigās sasniedzot 561,1 miljonu latu. Savukārt, veicot aizņēmumus ārvalstu finanšu tirgū, prognozēts, ka 2005. gadā valsts ārējais parāds palielināsies par 76,6 miljoniem latu un veidos 618,4 miljonu latu. 2006. gada beigās valsts parāds varētu būt 15,4% no IKP, 2007. gada beigās — 16,1% no IKP, 2008. gada beigās — 16,8% no IKP, bet 2009. gada beigās — 17,4% no IKP. Māstrihtas kritērijs, kas obligāti, lai ieviestu eiro, noteikts, ka valsts parāds nedrīkst pārsniegt 60% no IKP. FM uzsver, ka Latvijas valsts parāda apjoms ir viens no zemākajiem jauno Eiropas Savienības dalībvalstu vidū. Šā gada beigās valsts parāds būs 13,9% no IKP. Ministrija arī norāda, ka paredzamā valsts parāda pastāvīgā palielināšanās nenovēršami izraisa tā apkalpošanas izmaksu pieaugumu vidējā termiņā atbilstoši valsts parāda pieauguma dinamikai. Šogad valsts parāda apkalpošanai būs nepieciešami 49 miljoni latu, nākamgad — 51,5 miljoni latu, 2006. gadā — 60,6 miljoni latu, 2007. gadā — 65,4 miljoni latu, 2008. gadā — 72,7 miljoni latu, bet 2009. gadā — 76,5 miljoni latu.

Oktobrī migla, mēneša beigās iespējams pirmās sniegs

Pārsvārā mākoņainu laiku sinoptiķi sola oktobra pirmajās divās dekādēs. Daždien vietām līs, bieži iespējama migla. Lielākoties pūtis mērens vējš, taču pirmās dekādes sākumā atsevišķās dienās brāzmās vēja ātrums pieaugs. Gaisa temperatūra daudz neatšķirsies no septembra nogales — naktī +3, +8, dienā +10, +16 grādi, atsevišķās naktīs būs vēl par dažiem grādiem vēsāks. Mēneša trešajā dekādē laiks būs nepastāvīgs un vējains, bieži līs, ar iespējamu apledojuumu uz vadiem, koku zariem un ceļiem. Iespējams, īslaicīgi izveidosies arī pirmā sniega sega. Gaisa temperatūra naktī -1, +4, piekrastē līdz +8 grādiem, mēneša beigās iespējama temperatūras pazemināšanās līdz -2, -6 grādiem. Dienā gaisa temperatūra būs 0, +5 grādi, atsevišķās dienās gaisa iesils līdz +5, +10 grādiem.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

PREIĻU NOVADA DOMĒ

21. septembrī notika Preiļu novada domes kārtējā sēde. Tās darba kārtībā iekļauto jautājumu izskatīšanā piedalījās deviņi deputāti no 11.

Izmaiņas pašvaldības budžetā

Vienbalsīgi pieņemts lēmums izdarīt izmaiņas novada domes šī gada budžetā. Preiļu 2. vidusskolai ieņēmumi palielināti par 1439 latiem, Preiļu mūzikas un mākslas skolai — par 5373 latiem, bet sociālā dienesta izdevumi pieauguši par 2052 latiem.

Papildus līdzekļi neatliekamām kopšanas darbiem

Atbalstīts SIS «Preiļu saimnieks» iesniegums par papildus līdzekļu piešķiršanu neatliekamam darbu veikšanai pilsētas parkā un citās vietās, kur jāizžāģē bīstamie koki. Šim nolūkam deputāti piešķir 2618 latus, finansējums nāk no budžeta sadaļas «Dabas resursu nodoklis».

Lemj par centralizētās apkures sistēmas atslēgšanu

Domnieki apstiprināja Preiļu novada domes saistošos noteikumus «Par centralizētās apkures sistēmas atslēgšanu un alternatīvās apkures ierīkošanu dzīvokļos Preiļu novadā». Noteikumi attiecas uz dzīvokļu īrniekiem,

īpašniekiem un nomniekiem daudzdzīvokļu mājās, tie paredz, ka lēmumu par centralizētās apkures sistēmas atslēgšanu un alternatīvās apkures ierīkošanu var pieņemt SIA «Preiļu saimnieks», bet tikai izņēmuma gadījumos:

— ja autonomo apkuri vēlas ierīkot to dzīvojamo māju iedzīvotāji, kurās sākotnēji tāda ir bijusi;

— ja autonomo apkuri vēlas ierīkot visi daudzdzīvokļu mājas kāpņu telpas vai visas mājas iedzīvotāji;

— ja autonomo apkuri vēlas ierīkot privatizēto dzīvokļu apsaimniekošanas biedrības;

— ja ēkās, kas atslēgtas no centralizētās apkures sistēmas, centralizētu apkuri tajās nodrošina no cita īpašnieka ēkā izvietota siltummezgla;

— ja esošā siltumapgādes sistēma tehniski nenodrošina normatīviem atbilstošu siltumnesēja temperatūru.

Vēl paredzēts, ka par šajos noteikumos noteiktās kārtības neievērošanu vainīgās personas tiks sodītas ar naudas sodu līdz 100 latiem.

Apstiprina cenu aptaujas procedūras protokolus
Apstiprināts pašvaldības iepirkuma cenu aptaujas procedūras protokols par bērnu invalīdu grupas telpu remontu sociālā dienesta ēkā. Darbus veiks SIA «Preiļu saimnieks», līguma summa 2688,15 lati.

Cenu aptaujā par logu un ārējo durvju bloku nomaiņu Preiļu 2. vidusskolas cetrstāvā

ēkai par uzvarētāju atzīta SIA «Būvteks», kas piedāvāja viszemāko cenu. Darbi tiks izpildīti par līgumā noteikto summu — 49 858,12 latiem.

Veikt Preiļu pagasta centra ūdensapgādes sistēmas 1. kārtas rekonstrukcijas darbus piedāvāja trīs uzņēmumi. Par izdevīgāko atzīts SIA «Preiļu santehniķis» piedāvājums. Šo būvdarbu izpildei piešķirts 23 600 latu finansējums.

Apstiprināts arī pašvaldības iepirkuma cenu aptaujas procedūras protokols par Preiļu katoļu baznīcas pārseguma siltināšanu un remontu. Veikt šos darbus uzticēts SIA «Preiļu celtnieks».

Parādu piedzīs bezstrīdus kārtībā

Vienbalsīgi pieņemts lēmums nodot tiesu izpildītājiem nekustamā īpašuma nodokļa un kavējuma naudas piedziņai bezstrīdus kārtībā kādu personu, kas pašvaldībai palikusi parādā kopā 231,39 latus, no kuriem 119,78 lati ir nodokļu pamatparāds. Deputāti atzina, ka šogad situācija ir labvēlīgāka, jo pērn parādnieku saraksts bija krietni lielāks.

Apstiprina maksu par skolēnu ēdināšanu

Pašvaldības deputāti apstiprinājuši Aizkalnes pamatskolas skolēnu vecāku maksu par bērnu ēdināšanu. Pirmsskolas grupai brokastis izmaksās 8, pusdienas — 20 santīmus. Pagarinātās dienas grupai launags izmaksās 10 santīmus.

Slēgs patapinājuma līgumu

Nolempt noslēgt patapinājuma līgumu starp Preiļu novada domi un Rudzātu speciālo internātskolu pat telpu Aglonas ielā 1a izmantošanu bērnu invalīdu nodarbībām. Iepriekšējos gadus grupa darbojā pirmsskolas izglītības iestādē «Pasaciņa», taču šogad sakarā ar jaunas bērnu dārza grupiņas atvēršanu tas nav iespējams. Pašlaik Aglonas ielā 1a vēl notiek remonts, nodarbības tur varētu sākties oktobrī.

Lēma par vienreizējiem gada pabalstiem

Sēdē izskatīts sociālā dienesta priekšlikums un noteikts 2004. gadā noteikt vienreizējo pabalstu komunālo maksājumu daļējai segšanai Preiļu novada trūcīgajām ģimenēm un personām šādā apmērā: 30 lati dzīvokļos ar centrālo apkuri un 20 lati dzīvokļos ar malkas apkuri.

Noraida zemes līgumu

Deputāti vienbalsīgi noraidījuši kāda Aglonas iedzīvotāja lūgumu piešķirt zemi 44,8 hektāru platībā Preiļu pagastā. Šāds lēmums pieņemts sakarā ar to, ka lietošanas tiesības uz minēto zemes gabalu piešķirtas Preiļu novada pašvaldībai un šobrīd spektīvā tiks izmantota novada vajadzībām.

Pēc Preiļu novada domes sēdes materiāliem sagatavoja L.Kirilova

Pēc makšķerēšanas Ālandu salās

No starptautiskām draudzības sacensībām makšķerēšanā, kas notika Zviedrijā, Ālandu salās, atgriezies Preiļu iedzīvotājs, pedagogs **Kazimirs Anspaks**. Veiksme makšķerēšanā nav pametusi arī ārzemēs. Vairbūt to sekmejušas līdzpaņemtās Latgales sliekas, bet Kazimirs par apbrīnu pārējiem sacensību dalībniekiem no Baltijas jūras cēlis lomu pēc loma. Sliekas pāri robežai pārvestas saldējamā somā. Oficiāli vietas nav dalītas, bet pirmajā desmitniekā iekļuvusi. Mazākās zivis laidis jūrā atpakaļ, lielākās ceptā un vārītā veidā lietotas pusdienu galdā. Kazimirs Anspaks uz Ālandu salām bija devies kopā ar makšķerēšanas entuziastiem no Rīgas un no citām pilsētām, no Latgales gan vienīgais.

Ālandu salu grupa sastāv no simtiem dažāda izmēra sa-

● Rādot šo fotogrāfiju ar līdaku, kura sver 2,70 kilogramus, Kazimirs Anspaks teica, ka tā bijusi viņa lielākā noķertā zivs Ālandu salās, bet ne rekordzivs. Mūžā esot izvilktas vēl lielākas.

liņām, stāstīja Kazimirs. Līčos ūdens rāms kā mūspuses ezeros, bet Baltijas jūra gan visai nepatīkami pārsteigusi

mājupceļā. Tikko prāmis atstājis ostu Helsinkos, no kuras sācies mājupbrauciens, kā sākusies vētra. Labāk

makšķerēt savas dzimtas pusē mierīgajos ūdeņos, atzina zvejošanas entuziasts.

L.Rancāne

OTRDIENAS INTERVIJA

RAITIS GRIĶIS ir Latvijas Autoceļu direkcijas Preiļu nodaļas vadītājs. «Novadnieka» lappusēs daudzas reizes esam viņu iztaujājuši gan par ceļu būvi un remontiem, gan par to, kāpēc ir slidenas šosejas un aizputināti lauku ceļi un kad reiz brauksim pa gludiem lielceļiem un smukiem tiltiem. Taču šādās reizēs vienmēr ir gribējies zināt, kas vēl slēpjas aiz tās redzamās – lietišķās un mūždien steidzīgās amata ikdienas.

Lai justos laimīgs, cilvēkam vajag divas rokas, divas kājas un galvu uz pleciem

— Jums ir tik skaists, skanīgs un mūsu latgaliskajai videi nepierasts vārds un uzvārds. Kas jūs esat, Raiti Griķi?

— Esmu dzimis latvietis, no Madonas. Kā visi bērni, gāju skolā, tiesa, tas bija ne Madonā, bet Cesvainē – pilī, kad tagad ir nodegusi un pamazām tiek atjaunota. Esmu mācījies arī toreizējā Murjāņu sporta internātskolā. Mācoties Cesvainē, man ļoti patika vieglatlētika, un padevās arī. Tāpēc ar draugu sadomājām, ka jādodas uz Murjāņiem. Tas likās tik forši. Aizbraucām, atrādījāmies – mūs uzņēma.

Tagad to vērtēju kā labu izvēli. Tie bija padomju laiki, audzēkņus tur ieradīnāja pie stingras kārtības un disciplīnas. Cēlāmiem agri, visiem bija jāiet uz rīta rosmi, jāmacās sevi apkopt, jo nebija taču līdzās mamma, kas apcūbina un pabaro.

Taču lielais jeb profesionālais sports man gāja secen. Vienpadsmitajā klasē guvu smagu muguras traumu, tāpēc no lielām slodzēm bija jāatturas. Taču sportiskais rādījums dzīvē noderēja. Ilgus gadus pēc tam sportoju sava prieka pēc, lai uzturētu sevi labā formā. Agrāk jau par to nerunāja, bet tagad mēs zinām, ka profesionālais sports izsmēļ cilvēka fiziskos resursus, sporta dēļ daudz kas jāziedo un daudz no kā jāatsakās.

— Vai profesijas izvēle notika Murjāņu laikos?

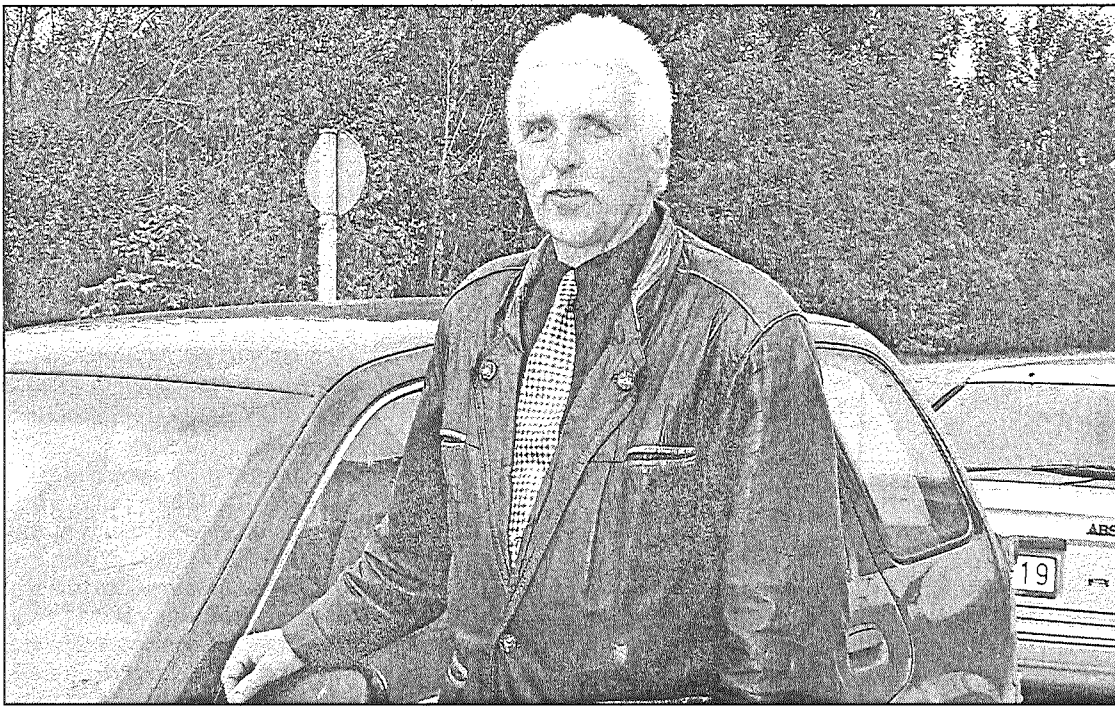
— Jā, es zināju, ka iešu uz to, ko mācīja Rīgas Politehniskajā institūtā. Svārstījies vienīgi par to, ko īsti studēt – civilo celtniecību vai arī autoceļu un tiltu būvi. Pēdējā likās pievilcīgāka un mazliet tā kā romantiskāka profesija.

Pirmajos studiju gados apguvām vispārīgos priekšmetus – fiziku, matemātiku, ģeometriju un, protams, kompartijas vēsturi, zinātnisko komunismu un visus pārējos ar ideoloģiju saistītos priekšmetus. Sākot ar trešo kursu, pieauga speciālo priekšmetu apjoms – ceļu būve, tiltu projektēšana, būvniecības mašīnas, celtniecības materiāli. Kļuva interesantāk, sapratu, ka tā ir lieta, kas mani ļoti interesē.

— Vai tas, ko pasniedzēji mācīja jums, atšķiras no šodienas studiju programmām?

— Ceļu būves principi visos laikos ir vienādi. Pat Eiropā, uz ko mēs ar tādām cerībām lūkojamies, ceļus būvē gluži tāpat kā pie mums. Arī studenti apgūst tos pašus priekšmetus Londonā, tos pašus Berlīnē un tos pašus Rīgā. Vienīgais, kas mainās, tas ir laiks, celtniecības materiāli, kā arī būvniecības tehnoloģijas. Pašlaik tas notiek ļoti strauji. Ja kādreiz ceļu remontā izmantojām bitumenu, tad tagad, kā saka, topā ir emulsijas. Dzīve iet uz priekšu, un tas ir normāli.

Arī ceļu projektēšanas principi palikuši iepriekšējie, lai gan tagad

● Tāpat kā ilggadēji un pieredzējuši autovadītāji, Raitis Griķis rajona ceļus varētu izbraukt pat aizvērtām acīm. Arī viņam gribas, lai tie būtu līdzeni, gludi un vienlīdz labi izbraucami gan vasarā, gan puteņu un šķidoņu laikā. Foto: M.Rukosjuvs

šajā darbā ienākušas informāciju tehnoloģijas. Taču primārais ir cilvēks, viņa prāts un vēlmes. Dabā tiek iegūti dati, ar uzlabotām tehnoloģijām izdarīti mērījumi, kas pēc tam ar datorprogrammu palīdzību tiek apstrādāti. Šis process ir kļuvis daudz ātrāks un vieglāks. Ne robots, ne visgudrākā datorprogramma nekad neaizstās cilvēku – inženieri.

Topošajiem celtniekiem un būvinženieriem prakses sakrīt ar studentu celtnieku vienību specifiku. Kas pārējiem bija jāapgūst no jauna, mums bija ikdiena. Samērā ilgas bija tehnoloģiskās un projektēšanas prakses tepat Latvijā. Kopā ar profesionālajiem projektētājiem strādāju Talsu pusē, Ventspils virzienā. Protams, mēs bijām tādi kā izsūtāmie zēni, strādājām ar cirvi, cirtām krūmus iespējamā ceļa vietā.

— Tagad droši vien liekas interesanti – braucot pa šo ceļu, atcerēties, kā te izskatījās agrāk.

— Viss izskatās krietni savādāk. Īstenībā nemaz nevar pateikt, vai ceļš maz ir izbūvēts tajā vietā, kur projektējām. Vienmēr gatavojām vairākus iespējamās trases variantus, jo būvniecībai izvēlējam ekonomiski izdevīgāko.

Runājot par ceļiem, Latvijā ir sava specifika. Ceļu virzieni un to blīvums izveidojušies vēsturiski. Tiek uzlaboti tikai ceļa parametri, šur tur iztaisnoti līkumi, bet trases virzieni nemaina.

— Jūs studējāt septiņdesmito gadu beigās. Vai nākamās darba vietas izvēle bija atkarīga no tā sauktās valsts sadales?

— Jā, mani studiju gadi pagāja Brežņeva politikas ziedu laikos. Institūta beidzējiem bija visai plaša izvēle atrast nākamo darba vietu, jo visā lielajā valstī, tajā skaitā arī Latvijā darbojās daudzas un dažādas būvorganizācijas, kur vajadzēja inženierus. Preiļos, pie-

mēram, bija 24. ceļu būves un remonta pārvalde, un tādas pārvaldes bija katrā rajonā. Bez tam Latvijā bija vēl 11 ceļu būves rajoni. Speciālistus vajadzēja arī pilsētu komunālajās pārvaldēs, projektēšanas organizācijās.

Nebija tā, ka kāda no darba vietām, piemēram, projektēšanas institūts, skaitītos prestižāka vieta nekā būvinženiera darbs kādā ceļu vai tiltu būves pārvaldē. Izvēle bija atkarīga no tā, kas kuram sirdij tuvāks.

— Kā tad jūs izvēlējāties Preiļus?

— Tā pavērsās liktenis. Preiļos gan es nodzīvoju tikai pāris nedēļas. Visus šos gadus (kopš 1979. gada) uzskatu sevi par līvānieti.

— Tas nozīmē, ka rajona ceļinieku sistēmā pagājis jau ceturtdaļgadsimts.

— Pats brīnos, cik ātri laiks aizskrējis. Mainījušies nosaukumi, organizāciju pakļautība, bija tresti, akciju sabiedrības. Pat Latvijas Autoceļu direkcijas laikā vien nosaukumi mainījušies reizes piecas. Biju ceļu būves meistars, vecākais meistars, darbu vadītājs, galvenais inženieris. Bet no 1995. gada 1. janvāra esmu Latvijas Autoceļu direkcijas Preiļu nodaļas vadītājs.

— Ja notiek pārmaiņas, tas nozīmē, ka nozare attīstās.

— Arī pašlaik valdības kabinētos tiek risināts jautājums par

● Ceturtdaļgadsimta laikā pieredzes meklējumos izbraukāta lielākā daļa Eiropas valstu, apmeklētās izstādes. Arī šajā attēlā Raitis Griķis redzams starptautiskās ceļu būves tehnikas izstādes laikā Somijā. Foto no R.Griķa personīgā albuma.

kārtējo reorganizāciju. To prasa apstākļi, jo Latvijā ienāk un arī turpmāk būs pieejama arvien lielāka Eiropas Savienības naudas masa. To vajag apsaimniekot, pie tam lietderīgi un ar sapratni. Tas nozīmē, ka jāmaina naudas apsaimniekošanas principi. Direkcijai pašreizējā veidā to grūti izdarīt.

Situācija pašlaik ir tāda, ka valstī sāk trūkt ceļinieku kadru, sevišķi Rīgā un Rīgas tuvumā. Pat privātfirmās, kur uzņēmēji gatavi maksāt salīdzinoši lielas algas, nevar nokomplektēt kadru, kuriem būtu laba inženieru izglītība.

— Kur tad tie kadri ir palikuši?

— Diemžēl kopš deviņdesmito gadu sākuma līdz 2002. gadam autoceļu nozarē studentu un topošo inženieru bija ļoti maz. Nebija pieprasījuma pēc jauniem kadriem, jo arī būvfirmām darbu

apjoms valstī ilgu laiku bija salīdzinoši mazs. Pašlaik situācija ir mainījusies. Studentu arī ir pietiekami, bet paies aptuveni desmit gadi, kamēr viņi kļūs par labiem un pieredzējušiem inženieriem, kamēr valsts jutīs atdevi.

Baidos, ka arī ceļu būves nozarē var parādīties problēma, ar kādu jau saskārušies ārsti, — jaunie speciālisti var doties strādāt uz ārvalstīm. Tas nozīmē, ka mūsu augstskolas spēj sagatavot labus un pieprasītus ceļu būves inženierus, bet valstī ekonomiskā situācija nav tik laba, lai te uz vietas viņi varētu saņemt pietiekamu atalgojumu.

— Atceros, ka pirms pāris gadiem jūs ļoti cerīgi izteicāties par Eiropas Savienības finansējumu. Vai cerības sāk piepildīties un vai Latvijas ceļiem naudas pietiks?

— Ceļiem naudas nekad nepietiks, nekur pasaulē tās nav pietiekami. Taču Preiļu rajonā ir uzskatāmi piemēri, ka Eiropas Savienības finansējums jau klāt. Pašlaik tiek būvēti divi objekti – tilts pāri Dubnai uz ceļa Līvāni – Preiļi un Bašķu karjera posms uz ceļa Krāslava – Preiļi – Mačūna.

Starp citu, nākamgad Latvijā Eiropas naudas būs vēl vairāk. Taču ir kāda problēma – Latvija nespēj likt pretī savu ceturto daļu finansējuma. Eiropas Savienība dotu divreiz vairāk līdzekļu, ja mēs spētu savu daļu nodrošināt, kā to spēj, piemēram, lietuvieši. Viņi vismaz divreiz ir aizsteigušies mums priekšā. Taču vienu varu teikt – Latvijā viss, kas izdarīts, tiek veikts kapitāli.

— Kas jūs pašlaik iepriecina?

— Tas, ka nozarē apstājusies lejupslīde, ka ir stabilizācijas process uz valsts galvenajiem un pirmās šķiras ceļiem. Par vietējiem ceļiem pāragri runāt, tur situācija ir kritiska un neko iepriecinošu pat neuzdrošinos prognozēt. Ja tava personīgā māja brūk kopā, tad no stūriem to stutēt nav lielas jēgas, ir kapitāli jāremontē.

— Vai bez darba jūsu dzīvē pastāv arī kādas aizraušānas?

— Kopš bērnības mans hobijs ir makšķerēšana – gan vasarā, gan ziemā. Pirmo līdaku Aiviekstē kopā ar vectēvu nozvejoju četrus gadus vecumā.

Tagad tuvāki liekas zemes darbi, īpaši auglīkopība. Audzēju ābeles, bumbieres, ķiršus, ogulājus, mēģinu potēt. Pagājušajā ziemā bēdīgi izgāja ar persiku kociņu, tas neizturēja bargos klimatiskos apstākļus un nosala.

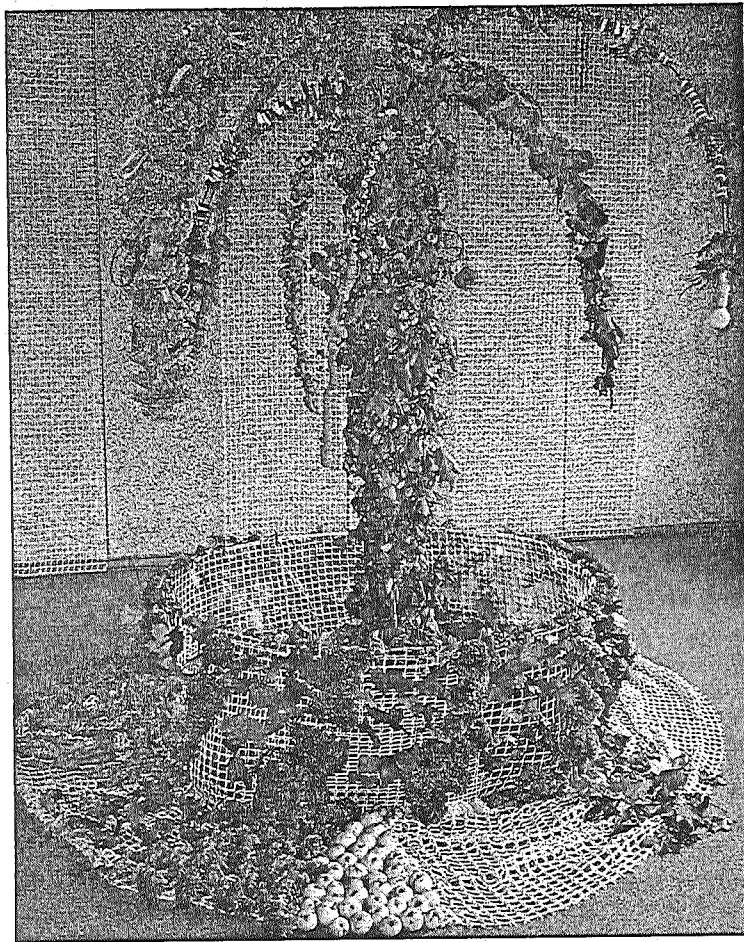
— Saka, cilvēkam pilnīgai laimes sajūtai allaž kaut kā pietrūkst. Vai piekriat šai tēzei?

— Esmu pārliecinājies, ka laimei nemaz tik daudz nevajag. Cilvēks var justies laimīgs tad, kad viņam ir divas rokas, divas kājas, galva uz pleciem un darbs, ko tu dari ar prieku un atdevi.

L.Kirilova

INFORMĀCIJA

Ražas strūklaka – sveiciens rudenim

● Kompozīcijas «Ražas strūklaka» mūzs bija īss, bet izteiksmīgs. Jau pēc pāris dienām augļi, ogas un zaļumi sāka savīst, bet par veidojumu paspēja sajūsmīnāties daudzi bērnu un jauniešu centra apmeklētāji. Foto: M. Rukosuļevs

Astronomiskā rudens iestāšanos 22. septembrī ar pašu veidotu kompozīciju, kas saucās «Ražas strūklaka», sagaidīja rajona bērnu un jauniešu centra audzēkņi. Kompozīcijā bija izmantots viss, kas vasarā izaudzis pašu vai vecmāmiņu dārzos un laukos: kartupeļi, krāsainu pupu krelles, sarkanu mežrozīšu augļu ķekari, oranžu burkānu un dzeltenu cidoniju ripiņu virtenes, arī vietējās vīnogas. Strūklakas veidošanai noderēja arī hortenziju ziedi, salmenes un citi dekoratīvie augi. Tās pamatni klāja krāsainu kļavu lapu klājiens, bet strūklaku saturēja ar apiņiem apvīt balsts. Bērni labāk pazīst vīnogas, nekā apiņus, secinājušas centra skolotājas, kurām bieži nācās atbildēt uz jautājumu par apiņiem, — kas tas ir?

Sēņu izstāde skolā

Vārkavas vidusskolas sākumklašu skolēni uzskatāmi parādīja, kādas bagātības slēpjās apkārtējos mežos. Viņi skolā organizēja sēņu izstādi. Tā bija skatāma divas dienas. Par izstādes eksponātiem derēja sēnes, ko bērni kopā ar vecākiem salasīja iepriekšējās brīvdienās.

Skolā turpinās stadiona celtniecības darbi. Sporta stundās skolēni turpmāk skries pa svaigi asfaltētā skrejceļa joslām, bet futbolisti varēs priecāties par jauno futbola laukumu.

Vārkavas vidusskola labprāt uzņem arī ciemiņus. Šeit viesojās latviešu valodas skolotāji no Cēsu rajona. Pieredzē par darbu vietējās folkloras apzināšanā dalījās Vārkavas vidusskolas skolotāja Janīna Vilmane.

Iegūts prezidentes kauss

Preiļu 1. pamatskolas sporta sacensībās un spēlēs izcīnīto balvu kolekciju papildinājis vēl viens nozīmīgs kauss. Skolas komanda ieguvis trešo vietu valstī Prezidentes kausa izcīņā futbolā. Sacensību pirmajā kārtā piedalījās futbolisti no 600 Latvijas skolām. Līdz finālsacensībām palika astoņas labākās komandas, tostarp arī Preiļu 1. pamatskolas futbola komanda – 1989./90. gadā dzimušie audzēkņi. Finālsacensībās iegūtā trešā vieta ir nozīmīgs skolas sportistu sasniegums. Komanda nopelnīja kausu, bet spēlētāji saņēma medaļas, kā arī balvas – futbola inventāru. Skolas nopelni jādala arī ar rajona sporta klubu «Cerība», jo vairums zēnu ir kluba futbola nodaļas audzēkņi. Viņus trenē Jevgēnijs Nesterovičs. Skolas komandu kausa izcīņai komplektēja Leonīds Valdonis. Par kausa ieguvu cīnījās astotklasnieki Lauris Vilcāns, Ervīns Veigulis, Mārtiņš Zarāns, Jānis Jaudzems, Lauris Silīņš, Jānis Civkors, Nauris Ivanāns, Aleksandrs Linķevičs un deviņklasnieks Aigars Indrikovs.

Jaunā balva ar uzrakstu «Latvijas Prezidentes kauss futbolā» novietota goda vietā.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne

STATISTIKA

Bērnu skaits Latvijā, kuru vecākiem atņemtas aprūpes tiesības: 2001. gadā – 1973, 2002. gadā – 2066, 2003. gadā – 2300.

Bērnu skaits, kuru vecākiem atjaunotas aprūpes tiesības: 2001. gadā – 335, 2002. gadā – 382, 2003. gadā – 710. Aizbildnībā esošo bērnu skaits: 2001. gadā – 9133, 2002. gadā – 9591, 2003. gadā – 12 275. Bērnu skaits bērnu namos un patversmēs: 2001. gadā – 2523; 2002. gadā – 2499; 2003. gadā – 2376.

Mācās būt atbildīgiem par bērnu

Maza pieredze

Rīgā notikušā semināra «Bez vecāku gādības palikušo bērnu alternatīvās aprūpes attīstība valstī» darbā piedalījās arī Preiļu novada bāriņtiesas priekšsēdētāja Anna Erta. Pēc atgriešanās viņa informēja «Novadnieku» par semināra izskatītajām tēmām. Bērnu un ģimenes lietu ministrijas Bērnu tiesību aizsardzības departamenta direktore Laila Rieksta – Riekstiņa sniedza ziņojumu par bērnu tiesību aizsardzības aktuālākajiem jautājumiem. Šīs ministrijas Bērnu ārpusģimenes aprūpes koordinācijas nodaļas speciāliste K.Kļukoviča uzstājās ar informāciju par bez vecāku gādības palikušo bērnu alternatīvās aprūpes attīstību pašvaldībās. Semināra dalībniekiem bija iespēja uzklaut arī psihoterapeiti D.Blaževiču, kura deva padomus par saskarsmes problēmām audzģimēnē un aizbildņa ģimēnē. Saņemta informācija arī par aizbildņu apmācības programmu un pakalpojumiem aizbildņiem, kā arī par rokasgrāmatu «Bez vecāku gādības palikušo bērnu un bāreņu ārpusģimenes alternatīvo formu veicināšanai pašvaldībās».

Uz semināru bija aicināti ne tikai bāriņtiesu pārstāvji, bet arī bērnu tiesību aizsardzības speciālisti un sociālie darbinieki. Kā atzina Anna Erta, seminārā gūts daudz papildus zināšanu par audzģimēņu darbību, jo līdz šim bāriņtiesu rīcībā bija tikai noteikumi to veidošanai. Saņemti praktiski padomi, kā rīkoties bāriņtiesām, ja pie tām vērsusies konkrēta ģimene ar nolūku pieņemt audzģbērnu. Valstī kopumā šajā ziņā ir maza pieredze, jo Bērnu ārpusģimenes aprūpes koordinācijas nodaļa, kas izveidota pie Bērnu un ģimenes lietu ministrijas, pastāv tikai pirmo pusgadu.

Aizbildnība, adopcija vai ievietošana audzģimēnē

Sabiedrība vēl joprojām ir maz informēta par audzģimēnēm, to pienākumiem un atbildību, kā arī par situācijām, kad bērni tajās tiek pieņemti. Lielākoties tiek uzskatīts, ka aizbildņi un audzģimene ir viens un tas pats, taču tas neatbilst patiesībai.

Latvijā daudz bērnu isāku vai garāku laiku periodu paliek bez vecāku gādības. Šie iemesli var būt dažādi: vecāki ir miruši; vecākiem ar tiesas spriedumu atņemtas aizģādības tiesības; atņemtas bērna aprūpes tiesības; bērns atrodas viņa veselībai vai dzīvībai bīstamos apstākļos; izveidojusies konfliktsituācija starp bērnu un vecākiem; vecāku ilgstoša slimība.

Bāriņtiesas vai pagasttiesas kopā ar sociālajiem darbiniekiem un citām atbildīgajām institūcijām izvērtē šo situāciju un parūp-

jas par bērnu. Tiek pieņemts lēmums par ievietošanu bērnu namā, vai arī nododot aizbildnībā, audzģimēnē vai arī adopcijā.

Aizbildņi iecel bāriņtiesa vai pagasttiesa, un tas ir cilvēks, kas aizbilstamajam bērnam aizvieto viņa vecākus un gādā par viņu audzināšanu, veselību, tikumisko un garīgo attīstību, kā arī pārvalda viņa mantu. Aizbildņi var būt vairāki. Aizbildnība iestājas brīdī, kad tiek iecelts aizbildnis un beidzas, kad sasniegta pilngadība.

Adopcija savukārt ir tiesisks akts, ar kuru persona pieņem citas personas bērnu par savu, uzņemties tādas pašas personiskās un mantiskās tiesības un pienākumus kā radniecībā pēc izcelšanās. Adopciju apstiprina vai atceļ tiesa. Savukārt audzģimene ir ģimene, kas bāreņim vai bez vecāku gādības palikušajam bērnam nodrošina aprūpi līdz brīdim, kamēr bērns var atgriezties savā ģimēnē, vai arī, ja tas nav iespējams, līdz brīdim, kad bērns tiek adoptēts vai arī viņam nodibina aizbildnību.

Anna Erta, vadoties no konkrētiem faktiem novada bāriņtiesas darbībā, atzina, ka diemžēl Preiļu novadā vēl joprojām nav izveidojusies neviena audzģimene. Tajos gadījumos, kad viens vai vairāki bērni jāņem no ģimenes, kurā par viņiem nerūpējas, nav audzģimēņu, kuras tos uzņemtu. Kamēr tiek risināts jautājums par viņu tālāko nākotni, novada bērni tiek ievietoti slimnīcas bērnu nodaļā, kas gan nav labākais risinājums. Iespējas bērnam padzīvot normālā ģimēnē viņam rada mazāku psiholoģisko traumu nekā nonākšana valsts aprūpē: bērnu namā, slimnīcā, patversmē. Kad situācija atrisinājusies un bērns vai nu atgriežas ģimēnē, vai arī nonāk aizbildnībā, audzģimenei vairs nav jānes atbildība par šo bērnu.

Kā kļūt par audzģimēni?

Audzģimēņu noteikumus, ar kuriem detalizētāk tika iepazīstināti semināra dalībnieki, pieņēmis Ministru kabinets šī gada 25. martā.

Kas un kāpēc var sadušoties uzņemt savā mājā, savā ģimēnē vienu vai vairākus svešus bērnus, ar ko pat nesaista radniecīgas attiecības? Tādus, par kuriem ar nožēlu mēdz teikt, ka viņi savā dzīvē neko labu nav redzējuši, neko vairāk par dzērāju māti, kauslīgu tēvu, netīru māju un tukšiem vēderiem. Motivācija ir humānisms vai, vienkāršāk izsakoties – žēlums pret nelaimīgu, mazu cilvēktūni. Protams, audzģimenei paredzēta arī atlīdzība – 70 lati mēnesī neatkarīgi no audzināšanā nodoto bērnu skaita, kā arī pabalsts bērna uzturam, kurš nav mazāks par 27 latiem mēnesī.

Pienākas arī pabalsts apģērba un mīkstā inventāra iegādei pašvaldības noteiktajā apmērā. Pabalsta vietā var izsniegt apģērbus, apavus un citas bērnam nepieciešamās mantas. Kad bērns atstāj audzģimēni, šīs lietas viņam tiek dotas līdzī.

Tomēr realitāte ir tāda, ka normālas ģimenes, kuras varētu uzņemties arī rūpes par svešiem bērniem, faktiski ir aizņemtas ar iztikas pelnīšanu. Grūti iedomāties, kā darbu apvienot ar audzģimenes pienākumu veikšanu, teica Anna Erta, ja uz laiku pieņemtais bērns ir mazs, pieskatāms un aprūpējams, viņam līdzī nāk savas bioloģiskās ģimenes neg pieredze, ir savādāka uzvešana nekā pieņemts audzģimēnē. Tomēr nevarot teikt, ka novadā nav ģimēņu, kas šos pienākumus nevēlētos uzņemt, pagaidām tās varbūt nevar sadušoties būt pirmās.

Laulātie, kas vēlas kļūt par audzģimēni, ar iesniegumu griežas dzīvesvietas bāriņtiesā. Vajadzīga arī ārsta izziņa par veselības stāvokli. Bāriņtiesa apseko laulāto dzīves apstākļus un sagatavo atzinumu par piemērotību audzģimenes pienākumu veikšanai. Pēc tam topošie audzģvecāki noklausās attiecīgu mācību kursu saskaņā ar Izģlģtības un zinātnes ministrijas apstiprinātu mācību programmu. Anna Erta informēja, ka, sākot ar 25. septembri, Bērnu un ģimenes lietu ministrija š bībā ar Latvijas Universitāti audzģimēņu apmācības kursos organizēs pa reģioniem. Kad bāriņtiesa pieņem lēmumu par audzģimenes statusa noteikšanu, ģimene un pašvaldība noslēdz attiecīgu lģgumu.

Pieņemot lēmumu par bērna ievietošanu audzģimēnē, bāriņtiesa (pagasttiesa) norāda laiku, ko mazais tajā pavadīs. Termini var būt dažādi. Piemēram, ja bērna vecākiem atņemtas aprūpes tiesības, šis laiks var būt seši mēneši, kad atkārtoti tiks izskatīta lieta par aprūpes tiesību atjaunošanu. Bet gadījumā, kad starp bērnu un vecākiem izveidojusies konfliktsituācija, bērnu audzģimēnē iespējams ievietot uz īsāku laiku. Audzģimēnē vienlaikus drīkst ievietot ne vairāk par trim bērniem, izņemot gadījumus, kad tā uzņem brāļus un māsas.

Bāriņtiesas vai pagasttiesas pienākums ir ne retāk kā reizi divos mēnešos pārbaudīt audzģimenes statusu ieguvušos laulātos un uzraudzīt audzģimēnē ievietoto bērnu personisko un mantisko tiesību ievērošanu.

Audzģimenes statuss var tikt atcelts ar bāriņtiesas vai pagasttiesas lēmumu tādos gadījumos, ja ģimene pati atsakās no šiem pienākumiem vai arī tos neveic apmierinoši.

INFORMĀCIJA

Centrs paplašināsies

Līvānu bērnu un jauniešu centrs dzīvo patīkama notikuma gaidās. Apmēram pēc trim nedēļām tam būs iespēja ievērojami paplašināties. Vairāki interešu pulciņi varēs pārcelties uz telpām Rīgas ielā 110, kur ilgāku laiku atradās Līvānu bibliotēka. Centra vajadzībām nodots ēkas otrais stāvs. Tajā patlaban notiek remonts. Kā informēja Līvānu bērnu un jauniešu centra direktore Valentīna Poikāne, divstāvu nama remontu veic kāds uzņēmējs par saviem līdzekļiem, kurš pēc tam uzņēmuma vajadzībām varēs izmantot ēkas pirmo stāvu. Uz atjaunotajām telpām pārcelsies frizieru, šuvēju, floristikas pulciņš, pusaudžu klubs.

L.Rancāne

Noslēgti līgumi ar atbalsta skolām jaunsargu apmācībai

Sākums 1. lappusē.

Šī atdalīšana notika atbilstoši starptautiskajiem normatīviem, kuros aizliegta bērnu un pusaudžu iesaistīšana militārās lietās. To pašu paredz arī Bērnu tiesību konvencija. Tāpēc bija nepieciešama izmainīt līdzšinējo jaunsargu apmācību kārtību. Mācību saturs kļuvis humānāks. Izstrā-

dāta jauna programma. Tās sagatavošanas darbu grupā piedalījās arī Jānis Pintāns, speciālists, kurš uzkrājis lielu pieredzi darbā ar jaunsargiem. Līdz šim jaunsargi tika apmācīti pēc programmas, kas līdzinājās obligātā iesaukuma karavīru pamatapmācības programmai, un kam bija militārs raksturs. Tajā pārāk liela uzmanība veltīta ieroču un lauka kaujas

iepaņu mācībai. Jaunajā programmā ar militārismu saistītu lietu ir mazāk, toties vairāk vietas atvēlēts orientēšanās sportam, tūrisma, praktisko iemaņu, kas vajadzīgas, darbojoties mežā, apgūšanai. Programma vecākajai grupai ir paredzēta trīs gadu garumā.

Jaunsargu zināšanas pašlaik apgūst Preiļu 2. vidusskolas, 1. pamatskolas un ģimnāzijas au-

dzēkņi. Ieskaitot arī Riebiņu un Rudzātu vidusskolas jaunsargus, kam nodarbības notiek uz vietas, patlaban Jāņa Pintāna vadībā jauno programmu apgūst 118 jaunieši. Preiļu jaunsargi mācās 2. vidusskolā. Katra jauniešu grupa uz nodarbībām ierodas reizi nedēļā pēc mācību stundām vispārīgglītojošajā skolā.

L.Rancāne

SPORTS

SK «Cerība» meiteņu futbola komandas ir stiprākās Latvijā

● U-13 komanda. 1. rindā: Kristīne Skaba, Kristīne Skutele, Ina Prokofjeva, Kristīne Priževiče, Viktorija Rubļova, Kristīne Jermāviča, Mārīte Luriņa, Evija Šimāļuna. 2. rindā: Daira Rozentāle, Madara Madelāne, Sigita Vaivode, Anita Ivdre, Laura Rubane, Katrīna Pudule, Anastasija Jerofejeva. Treneri Jevģēnijs Nešterovičs un Imants Babris.

Septembrī noslēdzās Latvijas 2004. gada meiteņu futbola čempionāti trijās vecuma grupās. Preiļus šogad čempionātos pārstāvēja trīs komandas. Par prieku saviem līdzjutējiem visas trīs komandas izcīnīja medaļas.

Čempionātā piedalījās astoņas 1991. g. dz. meiteņu komandas. To vidū bija arī Preiļu SK «Cerība» meitenes. Čempionātu viņas uzsāka ne sevišķi veiksmīgi, jo tika piedzīvoti vairāki sāpīgi zaudējumi. Neskatoties uz to, komanda atrada sevī spēkus cīnīties un čempionāta vidusdaļā pietuvojās līderiem. Savukārt izšķirošās spēlēs SK «Cerība» komanda parādīja visu, uz ko tobrīd bija spējīga. Pēdējās četrās spēlēs tika svinētas divas uzvaras un divreiz tika spēlēti neizšķirti. Līdz ar to čempionāta beigu tabulā SK «Cerība» ar 20. gūtajiem punktiem ierindojās godalgotajā trešajā vietā. Par komandas labāko spēlētāju tika atzīta Madara Madelāne.

1989. g. dz. meiteņu čempionātā piedalījās divpadsmit komandas. To vidū bija SK «Cerība» vidējā vecuma meiteņu komanda. Sezonas laikā komanda aizvadīja vienpadsmit spēles un desmit no tām svinēja uzvaru. Vienīgais neizšķirts tika fiksēts

spēlē ar FK «Daugavgrīva — Cerība — 46. vsk.» komandu. Neskatoties uz tik spožu rezultātu, tuvākos sekotājus, Šitika futbola skolas komandu no Rīgas, SK «Cerība» komanda apsteidza tikai par vienu punktu. Ņemot vērā čempionāta rezultātus, četras labākas komandas piedalījās finālturnīrā.

Trijās finālturnīrā spēlēs SK «Cerība» meiteņu komanda izcīnīja divas uzvaras. Vienīgais neizšķirts tika fiksēts principiālā spēlē ar Šitika futbola skolas komandu. Līdz ar to 1989. g. dz. meiteņu vecuma grupā Preiļu SK «Cerība» komanda izcīnīja godalgoto pirmo vietu. Preiļu komandu apbalvoja Latvijas un Portugāles vīriešu futbola izlasu spēles pārtraukumā. Par labāko komandas spēlētāju tika atzīta Liāna Zvērbole.

Arī 1987. g. dz. meiteņu SK «Cerība» komanda čempionātā startēja divas uzvaras un vienreiz zaudēja. Zaudēt nācās vienīgi Rīgas futbola skolas komandai, kura arī izcīnīja pirmo vietu. SK «Cerība» komanda samierinājās ar godalgoto otro vietu. Par labāko komandas spēlētāju tika atzīta Skaidrīte Vulāne. Jāpiebilst, ka četras 1987. g. dz. meitenes pēc čempionāta beigām tika uzaicinātas Latvijas 1985. g.

● U-15 komanda. 1. rindā: Kristīne Priževiče, Līga Vītola, Nadežda Dimitrijeva, Aija Trokša, Katrīna Pudule, Marianna Joņina. 2. rindā: Diāna Vorobjova, Ineta Pudule, Liāna Zvērbole, Maija Prikule, Laura Upeniece, Agita Prikule, Santa Bogdanova. Treneri Igors Derjagins un Imants Babris.

● U-17 komanda. 1. rindā: Ilona Cvetkova, Liāna Zvērbole, Laura Upeniece, Aija Trokša, Anita Kursīte, Skaidrīte Vulāne, Santa Bogdanova. 2. rindā: Agita Prikule, Ilze Sērmā, Sanita Bogdanova, Maija Prikule, Laila Čakule, Santa Bivbāne, Madara Mediņa, Antra Ivanāne, Lāsma Bernāne. Treneris Imants Babris.

turpināja cīnīties par godalgotajām vietām finālturnīrā.

Trijās finālturnīrā spēlēs SK «Cerība» meiteņu komanda svinēja divas uzvaras un vienreiz zaudēja. Zaudēt nācās vienīgi Rīgas futbola skolas komandai, kura arī izcīnīja pirmo vietu. SK «Cerība» komanda samierinājās ar godalgoto otro vietu. Par labāko komandas spēlētāju tika atzīta Skaidrīte Vulāne.

Jāpiebilst, ka četras 1987. g. dz. meitenes pēc čempionāta beigām tika uzaicinātas Latvijas 1985. g.

dz. meiteņu futbola izlasē. Šīs meitenes ir Skaidrīte Vulāne, Ilona Cvetkova, Lāsma Bernāne un Anita Kursīte. Septembra beigās Latvijas meiteņu futbola izlase piedalīsies Eiropas futbola atlases turnīrā Izraēlā. Latvijas izlases pretinieki būs saimnieku izlase, Krievijas izlase un Kazahstānas izlase.

Novēlam mūsu meitenēm palīdzēt Latvijas izlasei izcīnīt pirmo vietu grupā un nospēlēt, cik vien labi ir iespējams.

V.Ozoliņš

Izmainīts un paplašināts dabas resursu nodokļa maksātāju loks un nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība

VID Latgales reģionālā iestādē pievērs Jūsu uzmanību tam, ka saskaņā ar 2004. gada 7. aprīļa grozījumiem likumā «Par dabas resursu nodokli» ir izmainīts un paplašināts dabas resursu nodokļa maksātāju loks un nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība.

Sākot ar 2004. gada 1. maiju:

■ Visi dabas resursu nodokļa maksātāji nodokli aprēķina iekšzemē un maksā Valsts ieņēmumu dienesta noteiktajā budžeta kontā par iepriekšējo ceturksni līdz nākamā mēneša 20.datumam.

■ Piemērojot muitas procedūras, uz robežas dabas resursu nodoklis nav jāmaksā.

Nodoklis nav jāmaksā, ja tiek realizētas vai izmantotas saimnieciskajām vajadzībām preces, kuras izlāšanai brīvam apgrozījumam ievestas līdz 2004. gada 1. maijam un par kuru iepakoju nodoklis jau nomaksāts. Šajā gadījumā nodokļa apmaksā ir jāapliecina dokumentāri.

Kā aprēķināt dabas resursu nodokli?

Nodoklis par preču iepakoju tiek aprēķināts atbilstoši likuma «Par dabas resursu nodokli» 8.pielikumā noteiktajām likmēm par katru iepakoju materiāla veida svara vienību.

Nodokļa maksātājs preču iepakoju materiālu veidu un svaru pamato ar iepakoju apliecināšanu piegādātāja apstiprinātu dokumentu, savstarpējiem līgumiem. Gadījumos, kad nodokļa maksātājs pats nevar nodrošināt iepakoju materiāla veida un svara pamatošanu, iepakoju materiālu un svaru pamato ar Latvijas iepakoju sertifikācijas centra izdotiem dokumentiem.

Dabas resursu nodokli par vienreiz lietojamu galda trauku un piederumu realizēšanu mazumtirdzniecībā un sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumos tāpat aprēķina atbilstoši minētā likuma 8. pielikumā noteiktajām likmēm par katru galda trauku vai piederumu kilogramu. Galda trauku un piederumu svaru pamato ar uzskaites dokumentiem.

Uzmanību!!!

Sākot ar 2004. gada 1. oktobri juridiskām un fiziskām personām, kas Latvijas Republikā pirmo reizi reģistrē transportlīdzekļus, par katru transportlīdzekli būs jāmaksā dabas resursu nodoklis 22 latu apmērā. Šis likuma «Par dabas resursu nodokli» normas attiecas uz:

■ viegļajiem automobiļiem, kas paredzēti pasažieru pārvadāšanai, kam ir ne vairāk par astoņām sēdvietām papildus šoferu sēdvietai;

■ uz kravas automobiļiem ar pilnu masu, ne lielāku par 3,5 tonnām, kas paredzēti kravas pārvadāšanai.

I.Pundure,
VID Latgales reģionālās iestādes biroja priekšiece

ASSAINIS nr. 38

Mīļie «assainīši»!

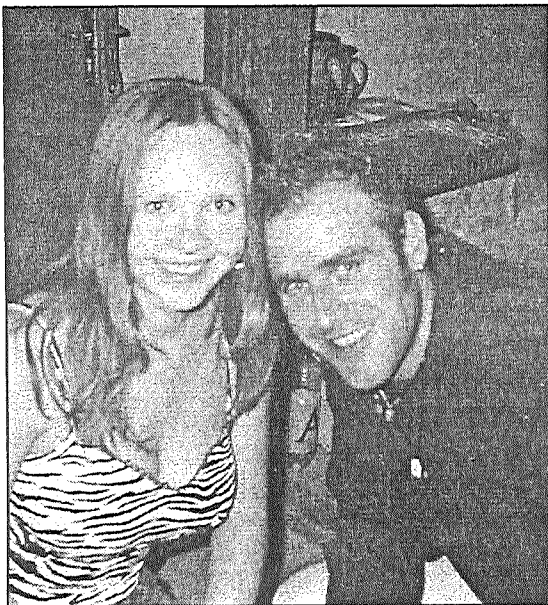
Domāju, ka jau būsiet pietiekami atpūtušies pa vasaru un pieraduši arī pie skolas laika režīma. Laiks nopietni ķerties pie mācībām un vērgu aci palūkoties sev apkārt. Ir tik daudz par ko rakstīt.

Lūk, ko piedāvā «Assaiņa» redkolēģijas loceklis Lauris Krolis: «Šovasar divas nedēļas pavadīju sanatorijā «Rāzna», kur iepazīnos ar jauniešiem, kas ir invalīdi kopš bērnības vai par tādiem kļuvuši dzīves laikā. Aptvēru, cik daudz vēl ir jārunā, lai sabiedrība saprastu un pieņemtu viņus kā jebkuru no mums». Padomājiet par to un nāciet ar savām idejām. Tiksimies 5. OKTOBRĪ pulksten 10.00.

Lidija

ASSAINIS VĒRTĒ

Zem «TUMSAS» debesīm...

● Autore un Mārtiņš Freimanis neizdevušās intervijas laikā Preiļu parka estrādes aizkulisēs.

«Ir izvēle liela, bet durvis tik vienas, un četrās sienās pait diena pēc dienas nesaprasto cilvēku zemē...»

Augusta vidū Preiļu parka estrādē notika grupas «Tumsa» koncerts. Šī grupa ir plaši pazīstama Latvijā, spēlējot savu lirisko roku, bet jo īpaši sabiedrībā atpazīstams ir tās solists Mārtiņš Freimanis, kam ir gadījies pabūt arī sabiedrības «krējumā», diemžēl ne tajā saldākajā, jo projekts, kurā Mārtiņš piedalījās ar nosaukumu «F.L.Y.», neguva gaidītos panākumus Eiropvizijas konkursā.

Taču Mārtiņš neatmet mūzikai ar roku un turpinā rakstīt jaunus dziesmu tekstus.

«Bet kad Ēģiptē sniegs kūst gar ādu kā piens, viņa brīnumam tic, kurš gan cits?...»

Jau no «Tumsas» pirmsākumiem man ir patikuši Mārtiņa Freimaņa teksti, kuros ir daudz lietus, skumju un ticības pasaulei. Laikam man tomēr tikai izlikās, ka tas viss ir no sirds, jo pēc ilgi gaidītā koncerta un sarunas ar dziedātāju sāku šaubīties – vai

enģeļi tiešām lidinās piepīpētās debesīs?!

«Ir dīvaini dzirdēt – aiz loga kāds smejas, uz galvas krīt sniegs, jo augšā kāds dejo...»

Nepilnas stundas laikā, ko grupa pavadīja uz skatuves, tās dalībnieki nenocietās neievilkuši dūmu turpat uz estrādes desmitu jauniešu acu priekšā... «Lielisks» piemērs jaunatnei, vai ne?

Pēc koncerta devos uz aizkulisēm, lai mēģinātu iepazīt tuvāk Freimani kā personību, bet čiks vien sanāca...

«Tik un tā jau nesapratis, tādēļ būšu atklāts un gluži patiess...»

Patiess?... Nepilnu divdesmit minūšu ilgās sarunas laikā ar katru mirkli es viņā vilos arvien vairāk. Zvaigznes zeltījums vairs nemirdēja, bet žilbināja acis ar nevēlamu atziņu – vai nu zvaigzņu slimība vai kas cits sakāpis galviņā... Uz uzdotajiem jautājumiem diemžēl nācās saņemt tukšas atbildes. Tagad, piemēram, es zināšu, ka Mārtiņam Freimanim nav sava viedokļa par jauniešiem, ka viņam nav sava ideāla, ka viņš klausās tikai radio, ka neviena no paša sacerētājam dziesmām nav tā labākā un mīļākā. Laikam jau tas viss ir tikai parasta komercija. Un tomēr, man par lielu prieku, Freimanis atzina, ka jauniešiem ir nepieciešama literatūra, dzeja, jo tas pilnveido cilvēku.

Bet varbūt tas tika teikts vienīgi tālab, ka drīz nāks klajā Mārtiņa Freimaņa dzejas krājums «Zālite truša dvēselei», un tam ir vajadzīgi lasītāji un pircēji. Dzejas krājuma nosaukums ir mazliet divdomīgs. Bet pieļauju, ka tie jau ir mākslinieki, kuri dzīvo Citā pasaulē, savā bohēmā, savā Nesaprasto cilvēku zemē.

Mēs nedrīkstam pārmest. Mums ir jāpūš tikai izvēlēties – klausīties šo mūziku vai nē, bet šis mūzikas radītāju dzīvesveids nav jāiedziļinās. Aiz skatuves sākas privātā dzīve, kura nemaz neatšķiras no mūsējās.

Tomēr, neskatoties uz visiem pārmetumiem, es gaidu «Zālite truša svēselei» un jaunus ierakstus, kas visbiežāk skan pirms gulētiešanas kā šūpuļdziesmas.

Nemeklēsim skaistā pirmsākumus, bet baudīsim to no attāluma. Klausīsimies. Ar sirdi. Nejaudāsim, kāpēc tieši Ēģiptē snieg...

Kitija Balcare

ASSAINIS ATCERAS VASARU

PIRMĀ darba PIEREDZE

Lena (attēlā) ir viena no tiem jauniešiem, kas daļu no savām vasaras brīvdienām un atpūtas pavadīja strādājot. Viņa uzskata, ka vasara pusaudžiem ir lieliska iespēja nedaudz nopelnīt. Tieši tādēļ Lena pavasari nolēma sameklēt kādu darbu.

«Pirms vairāk nekā gada uzzināju, ka Stabulniekos darbojas kāds uzņēmums, kas saistīts ar ogu un sēņu pārstrādi,» stāsta meitene. «Tāpēc pēc skolas gada beigām jūnijā devos uz individuālo uzņēmumu «Pārsla». Taču man atbildēja, ka šajā laikā vēl nekāda piemērota darba neesot, jāpiesakoties vēlāk. Tad uzzināju, ka draudzene un vēl bariņš pazīstamu jauniešu grasās pieteikties. Arī es pievienojos viņiem.»

Lena stāsta par savu pieredzi formalitāšu kārtošā. Šovasar pirmo reizi valstī tika īstenots skolu nodarbinātības projekts. Pozitīvi tas, ka pusi algas strādājošajiem jauniešiem maksāja valsts, bet otru pusi ieinteresētais uzņēmums.

Kāda tad bija pirmā darba pie-

redze uzņēmumā «Pārsla»? «Strādājām visu augustu. Bija jādara dažādi darbi – bija jāpārslas sēnes (gan svaigas, gan vārītas, gan saldētas), ogas. Vajadzēja mazgāt kastes, kā arī nācās strādāt saldētavā, kas gan ne visai patika, jo tur bija ļoti auksti, ik pēc laiciņa gribējās skriet laukā pasildīties. Arī ar melleņu pārslasānu sākumā diez ko raiti negāja, jo ogas garām virzījās pa transportiera lentī, vajadzēja kustēties ļoti veikli.»

Uz darba vietu, kas atradās Stabulniekos, Lena kopā ar biedriem devās mikroautobusā. Oficiālais darba laiks bijis no deviņiem rītā līdz pieciem pēcpusdienā. Pēdējo darba dienu visi atzīmējuši ar torti.

Lena atzīst, ka strādāt visumā bijis patīkami. Mēneša laikā tā saradusi ar saviem piehākumiem, ka septembrī pat negribējies iet uz skolu. Nākamgad nolēmusi vasarā doties strādāt pie radniecīkiem Īrijā. Taču šķiet, ka viņas šīs vasaras darba kolēģi grasoties piepelnīties tepat Stabulniekos.

Meitene uzskata, ka Preiļos jauniešiem ir ļoti mazas iespējas atrast darbu vasarā. Nu kam gan gribas pieņemt darbā jauni, kuram vēl nav ne lāga izglītības, ne profesijas. Taču, ja arī kāds piedāvājums parādās, informācija par to ir ļoti maz. Par vakancēm var uzzināt tikai caur paziņām.

Tiem jauniešiem, kas nākamajā vasarā grib strādāt, Lena iesaka jau laikus iet uz nodarbinātības dienestu un interesēties par iespējām jau ziemā, nevis sēdēt un gaidīt, kad kāds atnāks un iedāvās darbu.

Ginta Rubene

Atkarīgās personības – ceļš TURP un ATPAKAĻ,

Kas tad īsti ir atkarība? Tās definīcija varētu būt šāda: atkarība ir smadzeņu darbības jeb psihisks traucējums. Patiesībā atkarība izpaužas kā piespiedu uzvedība.

Darbā ar narkomāniem ir pierādījies, ka atkarības sākums reti ir saistīts ar narkotiku ķīmiskajām īpašībām vai draugu ietekmi, bet gan lielākā mērā – ar vēlmi atrisināt grūti pārvaramas psihiskas problēmas.

Rodas jautājums – varbūt mēs visi esam atkarīgas personības. Mēs sagraujam paši sevi un savu ģimeni, nonākam atkarībā no lietām, saistībām, vājībām, kas tieši nesaistās ar apreibinošu vielu lietošanu. Pieķeroties cilvēkiem, mantām, mēs remdējam savu vientulību, drošības sajūtas trūkumu, nespēju uzņemties atbildību.

Narkomānijas priekšnoteikumi tiek iegūti ļoti agrā dzīves posmā un pat vēl pirms mazuļa dzimšanas,

ja paši vecāki nav pārliecināti par bērna nepieciešamību un savu spēju dot viņam mīlestību. Protams, lielai daļai, īpaši tiem, kas nākuši no tā saucamajām nelabvēlīgajām ģimenēm, ir nācies pārdzīvot rupju fizisku vardarbību, vienalīdzību un virkni citu smagu nodevību. Bet tikpat liela daļa no narkotikām atkarīgo šos iemeslus nevar minēt.

Cilvēks, nesasniedzot mērķi vai nejutot sapratni, ķeras pie radikālām norobežošanās metodēm – sāk lietot dažādus apreibinošus līdzekļus, jo tad liekas, ka vientulības un atšķirtības izjūtas izzūd, jo izzūd arī ārpaule.

Viens no vienotības sasniegšanas veidiem ir savienošāns ar grupu, pieskaņojoties tās tradīcijām, ģērbšanās stilam, pieņemot kopīgās idejas. Psihologi skaidro, ka šādā savienībā ar grupu izzūd indivīda nozīme, bet tiek atrisināta atšķirtības problēma. Cilvēks baidās būt

citāds, jo tādā veidā viņš neizjūt savienošāns ar otru personu, taču arī neapzinās, ka, sekojot bara instinktam, nodara sev pāri. Neapjēdz, ka paša veselība un labsajūta nav jāpūpē baiļu BŪT SAVĀDĀKĀM dēļ. Bailes palikt vienam, bailes no savas iekšējās pasaules, kur ir tukšums, raksturīgas visiem narkomāniem. Sarunās ar narkomāniem ir noskaidrojies, ka daļa atkarīgo sevi uztver kā «iztukšotus» vai kā tādus, kam «kaut kas nav kārtībā». Viņiem ir svarīgs citu novērtējums un komplimentī. Tomēr, saņemot komplimentus, atkarīgā persona parasti tiem nenotic, drīzāk saskata tajos viltu vai žēlumu.

Nav daudz cilvēku, kuriem piemīt drosme atzīt savu atkarību un vērsties pēc palīdzības. Eksistē bailes un kauna sajūta – kauns no vecākiem, no draugiem, paziņām, kauns pašam no sevis.

Kāds jauniešis dalās savā ne jau

labākajā pieredzē. Sākumā licies, ka pielikt punktu būšot itin viegli, taču vēlāk izrādījies, ka smagi kļūdiņies. Atkarību izraisīto vielu atmešana bijusi ļoti smaga ne tikai fiziski, bet arī psiholoģiski. Labi, ka ir cilvēki, kam piezvanīt, aprunāties, ka ir kāds, kas vēlas palīdzēt, kāds, kurā dēļ pašam ir vērts cīnīties.

Šajā gadījumā jauniešiem izdevās tikt galā gan ar atkarību, kad pašam ar sevi, un nu šis cilvēks apgalvo, ka nekad un nevienam nenovēlētu pārdzīvot ko līdzīgu.

Atkarība var rasties ne tikai no apreibinošām vielām, bet arī, piemēram, azartspēlēm. Cenšoties izdibināt jauniešu viedokli par to, kāpēc tik daudzi rausta spēļu automātu kloķus, kā par brīnumu, tikai retais kā galveno iemeslu minēja azartu. Biežāk tas tika apzīmēts kā *totāls stulbums*. Daudziem šķiet, ka lielajās spēļu zālēs kāds kļūst stāvs bagāts un, neko nedarot, var vinnē

naudu. Bet mēdz teikt, kas viegli nāk, tas viegli iet.

Aprunājos ar spēlētājiem. Tādu istu iemeslu, kāpēc būtu jāspēlē azartspēles, viņiem bija grūti nosaukt. Beigu beigās nācās saprast, ka viss sākas kompānijā. Aiziet kādam līdzī uz spēļu zāli, paskatās, pamēģina pats. Svarīgi, ka gan vinnēta, gan zaudējuma gadījumā rodas vēlšanās nākt atkal. Ja ir zaudējis, gluži cilvēcīga vēlme atgūt naudu.

Mēs spēlējam spēli BRĪVĪBA, lai gan esam atkarīgi no prieka un skumju mirkliem, lietām, jūtām, cilvēkiem, kam pieķeramies. Laikam jau kaut kādā mērā esam atkarīgi no visa, kas notiek mums apkārt. Patiesībā nav pat svarīgi, vai tu esi atkarīgs vai ne, bet gan – vai šī atkarība tev kaut ko dod, vai tikai atņem. Atkarība ir mūsu pašu izvēle.

Ginta Rubene

ASSAINIS nr. 38

ASSAINIS PRĀTO

STILS – nevis forma, bet SATURS

Katrā skolā, klasē vai vienkārši jauniešu grupā atrodas kāds, kas ir stilīgāks, pašapzinīgāks, pašpārliecinātāks, skaļāks un visādi citādi pārāks par citiem. Visi jau nevar būt «krutie», tāpēc ir arī tie, kuri it kā neiederas pārējo vidū. No malas liekas, ka viņus nepārtraukti moka kādi kompleksi. Protams, neiztiekam arī bez vidusslāņa, tā sauktās pelēkās masas, kas dzīvo paši savu dzīvi bez īpašas tieksmes izcelties.

Jebkuram jaunietim ir iespēja kļūt topa virsotnē, taču ar modernām drēbēm, bravūrīgu uzvešanos un gribēšanu vien nepietiek. Stilu veido ne tikai ģērbsšanās, bet vairāk raksturs, uzskati, domas un jūtas. Tieši iekšējā pasaule ir svarīgāka par ārējo imidžu, tāpēc bieži veidojas paradokšāla situācija – tev ir pēc jaunākajām modes tendencēm pirktis tērps, bet citi raugās uz tevi ar ironiju un smiņņu sejā. Izskaidrojums ir vienkāršs, apģērbs neatbilst tavai iekšējai būtībai. Kas tad īsti ir TOP jaunietis un kas to par tādu padara? Veicot nelielu aptauju, noskaidroju, ka ārējais izskats tiek minēts kā viens no pirmajiem kritērijiem. Izziņot jaunākās modes tendences, iegādāties stilīgāko apģērbu spēs tikai turīgi un materiāli labi nodrošināti jaunieši. Bet kā tad ar prasmī parādīt un pierādīt sevi, ar spēju pārliecināt citus par sava vieglākā un rīcības pareizību? Ne jau vienmēr par klases līderiem kļūst tā dēvētās nepareizās personas, kas savu «krutumus» pierāda slikti mācoties, skaļi uzvedoties vai, piemēram, smēķējot. Šādi cilvēki par līderiem kļūst noteiktās kompānijās, taču skolās pārsvarā mūsdienās pietiekami saprātīgas būtnes, kas par savu prioritāti uzskata iespēju iegūt labu izglītību, tālākas karjeras veidošanas iespējas un piepildītu dzīvi.

Ir cilvēki, kuri paši spēj izvīzīties uz augšu, iekļūt elitē, taču lielākoties jauniešu sabiedrība pati kādu padara par «kruto». Bieži ir tā, ka jaunietis, baudīdams pārējo apbrīnu, sāk nievājoši izturēties pret pārējiem. Piemēram, meitene A. No malas šķiet, ka šai meitenei visi guļ pie kājām. Viņa ir pašpārliecināta, skaļa, vienmēr droša par savu taisnību un necieš vājākos. Klasē viņu uzskata par līderi, viņa diktē, kā pareizi jādama, kas jāvelk mugurā, cik labi jāmacās. Un vispār – nekas nenotiek bez A ziņas.

Klasesbiedri pakļaujas, iespējams, tādēļ, ka baidās. A zina, ka neviens nespēj būt pret viņu atklāts, jo baidās iznīcinošā vērtējuma. Tās rada dusmas, un tās var izlādēt, pazemojot citus. Tāpēc neviena minūte, ko A pavada neapstrīdamā pārākuma stāvoklī, nedod viņai prieku, jo meitene apzinās, ka viņai nav draugu, tikai pielīdēji.

Aiz stilīgām drēbēm, nekaunības, pašpārliecinātības, iedomības un lecības bieži vien slēpjas mazs, sevi nedrošs cilvēciņš, kurš baidās tikt pazemots un nesaprasts. Iekšēji ļoti vientuļš, un stilīgums viņu nepavi-

sam nedara laimīgu.

A pilnīgs pretstats varētu būt X, kura pati sevi par līderi neuzskata. Taču viņas draudzīgumu, spēju saprasties ar pārējiem un prasmi pieņemt saprātīgus lēmumus atzīnīgi novērtē klasesbiedri. «X noteikti ir mūsu līdere,» saka kāds klasesbiedrs, «un nevis tāpēc, ka būtu klases vecākā. Viņa labi macās, aktīvi piedalās pasākumos, viņas viedokli ņem vērā gan skolnieki, gan skolotāji. Jauki ir tas, ka X nekad un nevienu nepazemo un labi izturas pilnīgi pret visiem.»

Pati X atzīst, ka nekad neesot speciāli centusies kļūt par līderi, biežāk vērojusi visu no malas, centusies neizcelties pārējo vidū un mēģinājusi visiem būt laba draudzene.

Tas ir labi, ka jaunieši vēlas būt stilīgi un ievēroti, bet visam ir arī robežas. Bieži jaucam stilīgumu un individualitāti ar lietām, kas cilvēku sabojā. Neko darīt, katram savi uzskati, katrs par apkārtējiem spriež atšķirīgi, tajā skaitā arī par TOP jauniešiem. Daži viņus apbrīno un cenšas pēc iespējas vairāk līdzināties, citi uzskata par izlēcējiem.

Domāju, daudzi man piekritīs, ka katrā klasē ir viens vai vairāki līderi, kas ievieš savu kārtību, uzstāda savus noteikumus, cenšas būt stilīgi izskatā un uzvedībā. Jā, viņi jūtas kā pasaules centrs. Galvenais, ka pārējā sabiedrība ar savu atzinīgo attieksmi viņus par tādiem padara. Ak, kurš gan negrib brodiroties ar TOP jauniešiem, kaut vai pielienot un izdabājot. Žēl tikai, ka viņi neapzinās, ka ar šādu rīcību mazina savu reitingu citu acīs.

Lūk, kādas meitenes domas: «TOPa līderi ir katrā klasē. Viņi grib vienmēr un visur piedalīties, visu izdarīt, pat krietni vairāk nekā nepieciešams (tas nekas, ka pēc tam jāsūdzas pārējiem par negulētu nakti, jo pēc skolotāja pasūtījuma taču izdarīts tas un šitas). Un šādi jaunieši patīk skolotājiem! Nu labi, ir pieņemami, ja cilvēks prot pastāvēt par sevi, pievērst apkārtējo uzmanību pozitīvā veidā. Taču ir tādi, kas grib vienīgi izcelties un tikt pieņemtiem barā. Ir stulbi – pipēt un dzert, lai tevi pamanītu. Stilīgs var būt tavs izskats, apģērbs, rotas, nevis kaitīgi ieradumi, lamāšanās un tamlīdzīgi. Labāk būt jautram, asprātīgam, draudzīgam un labi saprasties ar līdzcilvēkiem.»

Īstais spēks, pārkums un stilīgums slēpjas nevis prasmē izcelties un parādīt sevi, bet prasmē būt pašam. Dzīvot saskaņā ar savām domām, vārdiem un darbiem, valkāt lietas, kas patīk un piestāv. Cilvēki, kas prot un spēj būt paši, necenšas pakļaut citus un izrādīties. Viņi ir labi draugi citiem un patstāvīgi domājošas būtnes. Viņi nepielien un neskrīn pakāļ. Viņi saka to, ko domā. Tāpēc gribu visiem novēlēt pilnveidot sevi, savu jūtu un domu pasauli, tad stils būs nevis sevis pasniegšanas forma, bet saturs.

Ginta Rubene

ASSAINIS ATCERAS

Pašpārvalžu LĪDERI GATAVOJĀS jaunam darba cēlienam

Augusta nogalē, vēl pirms jaunā mācību gada sākuma, Preiļu rajona bērnu un jauniešu centrs organizēja skolēnu pašpārvalžu līderu vasaras mācību nometni «Aplis-2004», par kuras moto tika izvēlēts sauklis «Visi kopā – roku rokā!».

Tā arī bija – visu 17 dalībnieku starpā valdīja draudzība, jautriba un kopības sajūta. Ar rīta viedokli kopā tika iesākta diena, ar vakara apli tā tika aizvadīta, kad galvenais mērķis bija izanalizēt paveikto, iegūto, pārrunāt dienas notikumus un spīgtākos iespārdus. Bet to viennozīmīgi bija bezgala daudz, jo kopā daudz tika arī paveikts – noformēta nometnes atribūtika, izveidota sienas avīze «Ķer mirkli», apgūta skolēnu pašpārvaldes struktūra un darbība, iestudēta deja «Fabrikas ritmos» sporta deju pulciņa skolotājas Dainas Ertes vadībā. Tapa arī brīnišķīgi darbiņi radošajās darbnīcās «Stikla pārvērtības» un «Austrumu motīvs».

Ne mazāk svarīgas bija arī attiecības nometnes dalībnieku starpā, tāpēc lieliska iespēja iepazīt vienam otru tuvāk bija pavadīt pēcpusdienu kopā ar psihologi Aiju Vagali un piedalīties teātra sporta nodarbībā ar Aigu Budriki. Protams, viens no aizraujošākajiem dienas notikumiem bija izglītojošās ekskursijas, kuru gaitā mums tika sniegta iespēja iepazīties ar dažādu iestāžu darbību. Laipni tikām sagaidīti Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Preiļu brigādē, Preiļu NVO atbalsta centrā, Preiļu rajona padomē, sporta klubā «Cerība», kā arī kinoteātri «Ezerzeme».

Patīkamākais un, neapšaubāmi, gaidītākais pārsteigums ikvienam no mums bija «Fabrikas muzikālā teātra» šova dalībnieka da Gunchi un viņa brāļa Kristapa ierašanās, kuri ne tikai priecēja mūs ar mūziku, bet bija arī patīkami sarunu biedri.

Un tas nebūt nebija viss, ko mums piedāvāja šī nometne. Vēl visdažādākās aktivitātes risinājās no agrā rīta līdz vēlam vakaram. Jā-

● Preiļu bērnu un jauniešu centra organizētās skolēnu pašpārvalžu līderu vasaras nometnes dalībnieki – septiņpadsmit gudri, talantīgi jaunieši.

● «Fabrikas muzikālā teātra» šova dalībnieks da Gunchi un viņa brālis Kristaps pašpārvalžu līderus iepriecināja ar savām dziesmām un interesantām sarunām.

teic, ka arī naktīs nerimās radošais gars, jo Preiļu rajona bērnu un jauniešu centrā taču bija pulcējušies aktīvākie rajona skolēni.

Ikvienam, kas bija ieradies uz šo nometni, devās mājup ar jauniem draugiem, bagātu pieredzi, interesantām idejām un apņēmību izmantot jauniegūtās zināšanas arī

savas skolas ikdienas bagātināšanai. Tāpēc visiem novēlam priecāties ne tikai par katru stundu, ko spējam pavadīt atpūšoties, bet arī par laiku, ko pavadām darbā, jo «savu pasauli mēs iegūstam par to, ko esam iemācījušies».

Kristīne Karpiņeca,
Ginta Jēgermane

ASSAIŅA DVĒSELĪTE

Veltījums Ligitai
(Kāda meitenei, kas pārvietoja invalīdu riteņkrēslā)

Ikreiz, kad redzu zvaigzni krītošu,
Es kvēli vēlos,
Lai manā dzīvē kaut kas labāks kļūtu.

Ikreiz, kad dzirdu viņņu šalkoņu,
Es bikli iedomājos,
Kā būtu, ja es ar viņiem kopā trauktu.

Ikreiz, kad jūtu vēja pieskārienu,
Es lepnī priecājos,
Ka esmu stiprāks par lapu, vēja nestu.

Ikreiz, kad redzu tevi klusējošu,
Es sirdī prātoju,
Ko tu pret pasauli šo jūti.

Lauris Krolis

uguns laiza
sniega plaukstas
mazie prinči
un
arī lapsas
pieradināti mazliet raud
mirkli pārtop asarās

slimoju ar mīlestību
neārstējams maigums
hronisks siltums
mirdzošas acis
čokurā sarāvusies sirds
jūtu infarkts
neatgriezeniski

smilšpapīra rozēs

uzplaukst naivums
liesmojošās skropstās
mirdz asaras
uguns nesilda vairs
bet saldē jūtas
ir atkal ziema
(kūpenās, logos, sirdīs)
zem kājām mirst sniegs
un arī
MĪLĒT
vairs nedrīkst skaļi

piešūsim spārnus
viens otram pa kluso
apmaldīsimies mākoņos
ārdīsimies divatā
pārēdīsimies mīlestību
tad salāpīsim debesis
lai naktij nesāp
mūsu joki

Kitija Balcare

INFORMĀCIJA

Sveic Preiļu novada vecākos iedzīvotājus

32 visvecākie iedzīvotāji Preiļu novadā šogad saņēmuši novada domes un Preiļu novada pensionāru apvienības apsveikumus dzimšanas dienā. Apsveikti tiek sirmgalvi, kas pārsniedz 90 gadu sliekšni.

Kā informēja Preiļu novada sociālā dienesta darbiniece Anna Brūvere, kura gādā par to, lai neviens no sirmgalvjiem savā dzimšanas dienā netiktu aizmirsts, pavisam šī gada laikā apsveicami 47 ilggadnieki. Dzimšanas dienā katrs no viņiem saņem novada domes piešķirtos 10 latus, ko jubilāram nogādā Anna Brūvere, kā arī ziedus un apsveikuma kartīti ar siltiem vēlējumiem, par ko

parūpējas pensionāru apvienības pārstāve Vanda Utināne. Esam vienojušies ar vienu no puķu veikala īpašniekiem, ka ziedus – trīs nelķes – jubilāru sveikšanai vienmēr iegādāsimies viņa veikalā, tāpēc tos varam nopirkt ar nelielu atlaidi, stāstīja Anna Brūvere. Arī tā ir sava veida pretimnākšana no veikala īpašnieka puses.

Preiļos šī gada deviņos mēnešos apsveikti 23 iedzīvotāji, Aizkalnes pagastā – trīs, Preiļu pagastā – seši. Novadā šogad sveikta arī viena simtgadniece, kas 101. dzimšanas dienu tomēr nesagaidīs. Šogad apsveicamo gaviļnieku sarakstā redzams, ka tagad par visvecāko novadā atzīstama Kristīne Šņepste, kurai apritēs 98 gadi. Uz 95 gadiem tuvākajā laikā atska-

tīsies arī kādreizējais Preiļu 2. vidusskolas direktors Ivans Maksimovs. Līdz apaļai jubilejai – 90 gadiem — nodzīvojuši arī daudzi no tiem, kas pasaulē nākuši 1914. gadā.

Protams, sociālais dienests vēlētots apsveikt arī tos, kas nodzīvojuši līdz 80 gadiem, teica Anna Brūvere. Viņi šeit dzīvojuši, strādājuši, audzinājuši bērnus, sapņojuši par nākotni un būtu pelnījuši uzmanību vismaz apaļās jubilejās. Varbūt nākamā gada novada budžetā deputāti šim nolūkam līdzekļus tomēr atradīs, cerību pauda novada sociālā dienesta darbiniece.

L.Rancāne

SOCIĀLĀ DARBA AKTIVITĀTES

Piedalās starptautiskā seminārā

Starptautiskajā seminārā «Kā iesaistīt jauniešus ar īpašām vajadzībām jaunatnes apmaiņas programmās» piedalījās Līvānu fonda «Baltā māja» dienas aprūpes centra «Saulesvece» darbiniece Rita Soltuma un fonda brīvprātīgā Inta Ugaine. Seminārs notika Nīderlandes pilsētā Kalemborgā. To organizēja Nīderlandes sabiedriskā organizācija «Palet», kas seza uzturēšanās izmaksas.

Seminārā piedalījās arī pārstāvji no Lietuvas, Čehijas, Vācijas, Īrijas, Grieķijas, Rumānijas un citām valstīm.

Mācību dalībnieki tika iepazīstināti ar Eiropas Savienības jauniešu apmaiņas programmu, tās darbības pamatprincipiem un līdzdalības iespējām. Katram dalībniekam darba grupu laikā bija iespēja izteikt savu viedokli par jauniešu problēmām, dalīties savā pieredzē.

Semināra laikā tika apmeklēti vairāki jauniešu centri, kuros varēja iepazīties ar to darbību un strādājošajiem. Vienā no centriem bija iespēja vērot, kā darbinieki strādā ar bēgļu bērniem. Arī semināra dalībnieki varēja iesaistīties un darboties kopā ar bērniem – veidot origami, zīmēt un sportot. Abas puses nodarbības uzturēja ar sajūsmu.

Mācījās brīvprātīgie

Līvānu fondā «Baltā māja» notika apmācības fonda brīvprātīgajiem darbiniekiem. Apmācības vadīja sabiedrisko centru konsultante Gerda Geurtsena no Nīderlandes, un tās notika par šīs valsts līdzekļiem. Patlaban fondā darbojas vairāk nekā 20 dažādas aktivitāšu grupas, kuras vada brīvprātīgie darbinieki. Viņi bija izteikuši vēlmi papildināt zināšanas, lai veiksmīgi organizētu interešu grupu darbību un piesaistītu vairāk apmeklētāju.

Kā informēja fonda «Baltā māja» brīvprātīgo koordinatore Lolita Beča, apmācību laikā analizētas tēmas par to, kā veidot savstarpējās attiecības starp vadītāju un aktivitāšu grupas apmeklētāju; kā organizēt jaunas aktivitātes un piesaistīt jaunus dalībniekus; kā motivēt brīvprātīgos strādāt ar savām grupām. Izskatītas arī tēmas par komunikatīvajām prasmēm un iemaņām, par problēmu atpazīšanu un to risinājumiem.

Apmācību kursa klausītājus savukārt interesēja brīvprātīgo darbs Nīderlandē, par ko viņi uzdeva jautājumus.

Gerda Geurtsena šāda veida apmācības fonda «Baltā māja» darbiniekiem un brīvprātīgajiem vadījusi jau divas reizes.

L.Rancāne

«Estonia» tika nogremdēta!

Tā uzskata vācu žurnāliste Juta Rābe pēc desmit izmeklēšanas gadiem, kas veltīti «Estonia» traģēdijai. Latvijā tikko nākusi klajā Jutas Rābes dokumentāli pētnieciskā grāmata «Estonia». Kāda kuģa nogrimšanas traģēdija, bet 16. oktobrī paredzēta pirmizrāde filmai «BalticStorm». Par spīti varas iestāžu klusēšanai, draudiem un vairāku liecinieku nāvei, patiesība pamazām uzpeld virspusē, uzskata Juta Rābe. Par saviem desmit gadus ilgajiem pētījumiem un līdz šim uzzināto viņa stāsta:

— Pēdējos mēnešos ar filmu kompānijas partneriem bijām ļoti aizņemti ar filmas pabeigšanu. Šobrīd «uzņemtu pazaudēto galu» — iespējams, varētu notikt jauns niršanas pasākums. Esmu žurnāliste kopš 20 gadu vecuma. Pie «Estonia» lietas strādāju kopš pirmās dienas, kad «Spiegel TV» mani aizsūtīja uz Turku. Intervēju izglābtos vācu iedzīvotājus, un viņi man stāstīja par divvainajiem trokšņiem, būkskiem un apstākļiem, kādos kuģis sasnieda un nogrima. Bet, kad vēlāk caurskatīju policijas protokolus, atklāju, ka tur aprakstīts vien, kā šie cilvēki izglābti, un nekā no tā, ko viņi teikuši par iespējamajiem cēloņiem. Kļuva aizdomīga, gribēju vairāk uzzināt, kas nogremdējis šo kuģi. Zinu, ka arī citi žurnālisti turpina neatkarīgās izmeklēšanas — zviedru žurnālists Knuts Kārskvists, kurš netic oficiālajam slēdzienam, uzrakstījis dokumentālu grāmatu «Klusā spēle», savu grāmatu drīz pabeigs zviedriete Anne Felberga; vācu rakstnieks Rademahers, apkopojot faktus, sarakstīja romānu, kā tas varētu būt.

Ar mājas lapas starpniecību sazinos ar daudziem cilvēkiem. Dalāties jaunākajā informācijā par «Estonia», par kuģa katastrofām, par pazudušiem kuģiem un cilvēkiem. Zvana tūkstošiem cilvēku, uzturu kontaktus ar upuru radniekiem. Gadiem ejot, nāk gaismā vairāk fakti un liecību. Pat militāristi palīdz, tikai viņi to nedara publiski.

Zinu, ka pierādījumi kaut kur eksistē un reiz nāks gaismā. Nav neviena noslēpuma, kas tāds paliktu uz mūžu, vienmēr pienāk brīdis, kad kāds izdara nepareizu soli, un viss atklājas.

Vairākus gadus, kamēr veicām niršanas pasākumus pie «Estonia» vraka un kamēr rakstīju grāmatu, jutu pretdarbību. Man zvānīja uz māju, vairākkārt viena un tā pati balss, kas teica – esot no kaut kāda slepenā dienesta. Zvānīšanas terors saasinājās, kad kļuva zināms, ka grasos publicēt grāmatu. Brīžam radās sajūta, — kāds ir pārkāpis svitru un cenšas

FAKTI

✘ 1994. gada 27. septembra naktī netālu no Somijas dienvidu krasta Baltijas jūrā apgāzās un nepilnā pusstundā nogrima prāmis «Estonia», aizraujot dzelmē 852 cilvēkus, to skaitā 23 Latvijas iedzīvotājus.

✘ Starptautiskā avārijas izmeklēšanas komisija secinājusi, — viņi salauzuši viziera priekšgala slēdzus, jo tie bijuši pārāk mazi; atbildība jāuzņemas vācu kuģubūvētavai «Meyer – Werft». Taču pētījumi liecina ko citu — «Estonia» nebija paredzēta pasažieru pārvadāšanai atklātā jūrā; 27. septembrī ekspertu komisija bija aizliegusi prāmim atstāt ostu sliktā tehniskā stāvokļa dēļ; uz kuģa atradusies ASV militāro spēku pavadībā nogādāta noslēpumaina krava; kuģa priekšgals bojāts nevis vētrā, bet cietis sprādzienā.

2000. gadā Juta Rābe iesniedza Vācijas Valsts prokuratūrā prasību «pret nezināmo par vairāk nekā 850 cilvēku noslepkavošanu», bet 2001. gada augustā kopā ar nīrēju Jindru Brēmu pie «Estonia» vraka piestiprināja pieminās zīmi: «...nevainīgajiem upuriem, ko neaizmirst cilvēki, bet pametušas viņu valstis Zviedrija, Somija, Igaunija, kas slēpj patiesību un nevēlas meklēt vainīgos». Lieta joprojām nav atklāta, un upuri nav apbedīti.

darīt manai ģimenei ļaunu, par laimi tā nenotika. Tikko iznāca grāmata, viss beidzās. Likumsakarīgi, kad informācija nokļūst līdz publikai, ietekmei vairs nav jēgas. Taču saprotu arī slepeno dienestu darbiniekus, kuri, iespējams, stāvēja aiz tā visa, — viņi

pildīja pavēli.

Ceru, ka pienāks laiks, kad būs iespējams uzzināt, kurš un kāpēc vainojams «Estonia» traģēdijā. Šaubos, vai tas notiks tik ātri. Upuru ģimeņu dēļ es gribētu ticēt, ka vainīgie tiks sodīti vai vismaz publiski atvainosies.

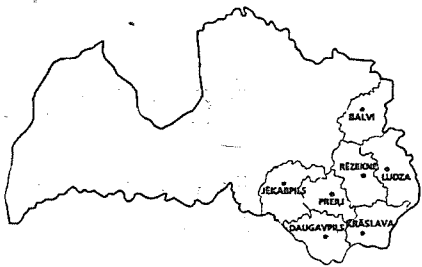
Manuprāt, svarīgi, lai mirstīgās atliekas tiktu izceltas, jo upuru ģimenēm ir tiesības apbedīt savus mīļos. Zaudējot māti, vīru, sievu, brāli, māsu vai citu tuvinieku, mēs taču viņu apbedījam kā kristīgu cilvēku. Pat vissausmīgākajos karos mirušos cenšas nogādāt mājās, jo tas ir pēdējais, ko var darīt cilvēka labā – guldīt zemē, kur tuvinieki var atnākt ar ziediem un gūt mieru. Bet šo upuru tuvinieki nekad negūs mieru. Viņi mokās, domājot par to, kā mīļie gul dzelmē un viņus grauž zivis. Bet tie taču ir tikai 80 metri. Arī mirstīgo atlieku identifikācija neradītu problēmas. Šodien DNS analīzes ir plaši pieejamas, turklāt krimināleksperti jau ir savākuši pa mazam paraudzīgam gandrīz no visu upuru tuviniekiem. Tas nav naudas vai tehnikas, bet politiskās gribas trūkums.

Zviedrija ir lielākā Baltijas jūras valsts, turklāt — ļoti bagāta, kur ūdenslīdzēju vairāk nekā citur policistu, netrūkst specializēto kuģu un ekipējuma, taču darīts netiek nekas. Ar kādām tiesībām Zviedrija izlēma, ka viņu speciālisti būs tie galvenie, kas izmeklēs lietu, par visu atbildēs un noteiks, ka kuģim jāpaliek jūras dzelmē? Uz «Estonia» borta bija 17 nāciju pārstāvji — zviedri, igauņi, somi, krievi, arī vairāki latvieši. Tad kāpēc Zviedrija uzstājas arī pārējo vietā? Līdz šim daudzu valstu politiķi un ierēdņi lieģuši veikt liecīgu Baltijas jūras prāmja «Estonia» avārijas izmeklēšanu, taču viņu intereses ir klaji nebūtiskas, kad runā ir par to, lai mirušo piederīgajiem un sabiedrībai atklātu patiesību. Tāpēc mūsu ārlietu ministrs ir paziņojis, ka Vācija nekad nepievienosies Zviedrijas iniciētajam niršanas aizliegumam.

Saīsināti no «Rīgas Balss»

KAIMIŅU RAJONOS

Rēzeknei piešķirts diploms

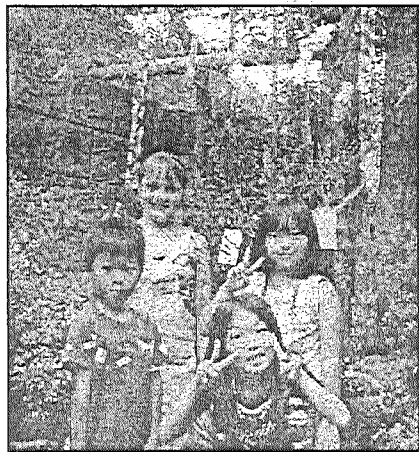
Rēzeknes pilsētas pašvaldības administrācija apbalvota ar Maskavas Ziemeļaustrumu administratīvā apgabala prefektūras diplomu un Goda rakstu par aktīvu dalību izstādē «Galvaspilsētas Ziemeļaustrumu administratīvā apgabala starpreģionālie sakari», kas septembra sākumā risinājās Viskrievijas izstāžu centrā.

Maskavas administrācija pieņēma lēmumu piešķirt telpas, lai Krievijas galvaspilsētā izveidotu Rēzeknes pārstāvniecību.

«Rēzeknes Vēstis»

LUDZAS RAJONĀ

12 dienas Japānā

● Vita (aizmugurē) ar japāņu bērniem pie bambusa koka.

Uzlecošās saules zeme Japānā šķiet tik tāla, ka sapnis par nokļūšanu tur rādās tikpat grūti sasniezams kā apvāršnis. Bet dažiem veicas, un šovasar laime uzsmaidīja Cirmas pamatskolas 5. klases skolniecei Vitai Ostrovskai. Viņa tika iekļauta sešu bērnu delegācijā, kas no Latvijas devās uz Visspasaules bērnu festivālu «We are the bridge» (Mēs esam tilts).

Piedzīvojumi Vitai sākās jau Rīgas lidostā, jo meitene līdz šim nebija lidojusi ar lidmašīnu. Viss ceļš ilga 24 stundas. Pirmā doma, nokāpjot no lidmašīnas trapa Japānā, bija — šausmīgi karsti un grūti elpot.

Pirmās četras dienas Vita pavadīja nometnē Fukuokā un Jelemē. Istabīnā dzīvoja divas latvietes, divas šrilankietes, ķīniete un japāniete. Meitenes sarunājās angļiski. Turpmākās dienas bērni tika sadalīti pa japāņu ģimenēm, kurās dzīvoja līdz festivāla beigām. Tajā ģimenē, kurā dzīvoja Vita, bija četri bērni. Mamma — mājsaimniece, lielāko laiku daļu viņa pavadīja virtuvē, un, kā novēroja Vita, neviens no bērniem viņai nepalīdzēja veikt mājas soli. Tētis strādā, acimredzot, kādā celtniecības firmā, jo mājās nācis kombinezonā.

Ģimene dzīvo privātā divstāvu mājā, viņiem pieder divas automašīnas, kas katru dienu tikušas spodrinātas automazgātuvē.

Vita bija pārsteigta par to, ka japāņu bērni līdz septiņu gadu vecumam absolūti netiek ierobežoti, viņi uzvedas, kā grib, viņiem viss ir atļauts. Savukārt, kolīdz bērns sāk iet skolas gaitas, gan vecāki, gan skolotāji viņus ņem stingros grožos. Tā, piemēram, divgadīgā māšīna, Vitas skatījumā, uzvedusies kā velnēns, visu laiku kliecēja, aiztika vecākos bērnus, pie naktsmiera devās, kad gribēja. Kādu reizi, kad visa ģimene ar automašīnu devās uz baseinu un mamma bija pie stūres, mazā ierāpās viņai klēpī, uzlika tai uz acīm savu cepuri. Mašīna gandrīz nobrauca no ceļa, bet mazā par to netika pat norāta.

Savukārt vecākajiem bērniem bija jānodas pie miera desmitos

vakarā. Kad ģimene pusdienoja restorānā un vecākā meita izlēja dzēriena glāzi, tētis viņai iesita pamatīgu plauku pa pakausi.

Rīta skrējieni nometnē Vitu pilnīgi nokausēja: desmit aplūkos lika skriet parastā solī, piecus — palecoties, tad atkal desmit skriešus. Un tā četras reizes. Skrējieni ilga aptuveni divas stundas. Vita novērojusi, ka japāņu bērni ļoti ātri skrien — laikam ietrenējušies.

Vitu pārsteidza arī tas, ka japāņi katru rītu mazgājas pa četri lāgi: sākumā gāja dušā, tad uzreiz — vannā, tad atkal dušā un atkal vannā. Turklāt vannā viņi lēja ļoti karstu ūdeni. Vēl diezgan neparasti Vitai šķitās tas, ka, ieejot telpā, japāņi noauj kājas un iet basām kājām. Tā dara ne vien mājās, bet arī skolā.

Zupas izskatās briesmīgas — šķidrās un gļotainas, it kā pāri šķīvī būtu lidojuši gliemeži. Kā tās garšo, meitene nezina, jo nav uzdrošinājusies nogaršot. Taču salāti gan bijuši garšīgi. Japāņi ēd maz saldumu, vispierastākie našķi ir vīnogas, arbūzi un jogurti. Starp ēdienreizēm vienīgais kārumis bija pašu mājas pagatavota sasaldēta sula uz kociņiem.

Kad Vita satikās ar ģimeni, kurā dzīvoja, viņa uzdāvināja saimniekiem dzintara un māla suvenīrus. Savukārt pati uz atvadām dāvanā saņēma dzeltenu kimono un tradicionālos japāņu apavus — tādas kā mūsu iesūcenes.

Latvijas poļu satiekas Pasienē un Zilupē

No 60 tūkstošiem oficiālajā statistikā uzskaitītajiem Latvijas poļiem septembra vidū Zilupē un Pasienē pulcējās ap 350 šīs tautas pārstāvju. Jau astoto reizi Ludzas rajonā notika poļu dienas.

Tikšanās izvērtās ne tikai kā Latvijas poļu salidojums, bet arī kā dziesmu un deju svētki. Kupli pārstāvētas bija Daugavpils, Rīgas, Jelgavas, Krāslavas, Jēkabpils, Rēzeknes un Ludzas poļu biedrības nodaļas. Pirmo reizi astoņu gadu ilgajā festivālu vēsturē piedalījās arī koris no Polijas pilsētas Volominas. Par pasākuma nozīmīgumu liecināja Polijas vēstnieka Tadeuša Fišbaha un Latvijas poļu savienības priekšsēdētājas Vandas Krukovskas klātbūtne.

Latvijā darbojas piecas poļu pamatskolas. Tās iekļaujas kopējā Latvijas izglītības sistēmā, bet to uzturēšanā piedalās arī Polija: tā ir pedagogu kvalifikācijas celšana, nodrošināšana ar kadriem no Polijas, palīdzība mācību līdzekļu iegādē.

Festivālu finansēja Polijas vēstniecība Latvijā, jo ik gadu Polijas Seims piešķir līdzekļus poļu kultūras attīstībai citās valstīs.

«Ludzas Zeme»

JĒKABPILS RAJONĀ

Jāveido organizācijas un jāprasa finansējums

Jēkabpils rajonā viesojās somu lauku partnerības organizācijas «Jetina» (latviski to varētu tulkot kā «mums nav naudas») pārstāves. Tā ir organizācija, kurā apvienojušās piecas Centrālās Karēlijas pašvaldības, kas atrodas netālu no robežas ar Krieviju. Viešņas ar Jēkabpils rajona pašvaldību pārstāvjiem, uzņēmējiem un citiem interesentiem pieredzē dalījās vairākos semināros. Izrādās, ka mūsdijs sapņi par privātā biznesa uzsākšanu un idejas ir ļoti līdzīgas tām, ko jau sekmīgi īstenojuši somu lauku ļaudis. Tie ir projekti, kas saistīti ar kultūras mantojuma saglabāšanu, amatniecības un tūrisma attīstīšanu, kā arī nelielu ražotņu iekārtošanu.

Katru gadu lauku partnerības organizācija projektu īstenošanai no ES, Somijas valdības un organizācijā ietilpstošo pašvaldību budžetiem saņem noteiktu naudas summu, kuru projektu atbalstam var dalīt pēc saviem ieskatiem. No visiem līdz šim īstenotajiem «Jetinas» projektiem 35% ir pašu iesniedzēju finansējums. Pārējo summu sedz ES, pašvaldības un Somijas valdība.

Jēkabpils rajona pārstāvji secinājuši, ka arī viņi varētu daudz paveikt, ja Latvijā darbotos šāda partnerības organizāciju finansēšanas sistēma. Taču, lai tā būtu, jātop organizācijām. To pagaidām

ir maz, vēlmi apvienoties kopīgā organizācijā izteikuši 13 pagasti.

Viesojās diakonijas darbinieki no Vācijas

Jēkabpils Svētā Miķeļa evaņģēliski luteriskajā draudzē viesojās draugi no Vācijas. Lai gan sadarbība ilgst jau vairākus gadus, šoreiz vācu draugi bija ieradušies, lai pārrunātu tālāko diakonijas darba attīstību.

— Ciemiņi no Vācijas uzskata, ka draudzē īpaši jāattīsta mājapūces darbs, akcentējot vienkāršu medicīnisko palīdzību, tādu kā asinsspiediena mērīšana, brūču pārsiešana un citas medicīniskās manipulācijas, — stāsta Sēlpils prāvesta iecirkņa diakonijas darba koordinatore Skaidra Putniņa. — Cilvēkiem nepieciešama arī garīgā aprūpe, īpaši tiem, kuri slimības dēļ nespēj apmeklēt dievkalpojumus.

Grausti pārtaps par luksu dzīvokļiem

Dzīvokļu tirgus Jēkabpilī ir aktivizējies. Dzīvokļus labprāt pērk izsolēs, to cenas palielinās. Pēdējā laikā arī uzņēmēji sāk izrādīt interesi par pilsētā esošajām nepabeigtajām daudzdzīvokļu namu jaunbūvēm.

SIA «Jēkabpils projekts» ir nolēmusi iegādāties Jēkabpils rajona padomē un vietējai celtniecības firmai piederošās jaunbūves Auseklīša ielas mikrorajonā. Tajās plānots ierīkot luksu dzīvokļus.

Pie mājas izaug nepazīstama sēne

● Salīdzinājumam noliktā laikraksta lapa ļauj precīzāk vērtēt sēnes izmērus.

Šovasar neparasti liela un nepazīstama sēne izaugusi Vāpes pagasta zemnieka Arvīda Turiņa pagalmā pie dzīvojamās mājas. Saimnieks stāsta, ka sēne izaugusi vienā naktī un saglabājusies neskarta apmēram divas nedēļas. Pēc tam tā kļuvusi mīksta, sačokurojusies un kādu nakti «nonikusi» pavisam.

— To apbrīnot nāca kaimiņi. Viņi visi sacīja, ka tādu sēni redzot pirmo reizi, — stāsta A. Turiņš un piebilst, ka mājas priekšā sēnes nekad agrāk nav augušas.

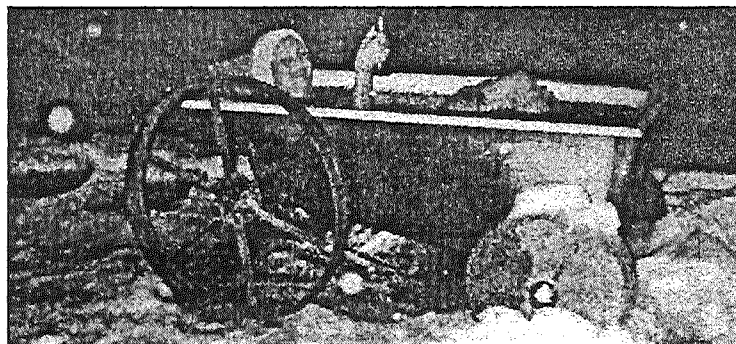
«Brīvā Daugava»

BALVU RAJONĀ

Vakara tumsā zāļu vannā

Zemnieku saimniecības «Ezerrozēs» mājas pagalmā Pērkonu ezera krastā novakares stundās var redzēt interesantu ainu. Kuras ugunsurs, virs tā liela balta vannā, un tajā sēž sieviete. Notiek karsēšanas zāļu vannā. Arī tad, kad ārā rudens drēgnums vai ziemas sals un sniega baltums. Āra vannas procedūras uz savas ādas izmēģinājusi un par labu atzinusi Krēmeru ģimene.

Ingai iepatikusies draiskās zemnieces Zeltītes ideja, kas rādīta televīzijas raidījumā. Zeltīte vēsā laikā vannojas arī un ir sajūsmā par labo pašsajūtu. Kad Ingas paziņa, remontējot dzīvokli, gribējusi atbrīvoties no vecās vannas, Inga to lūgusi atdot viņai. Dārza izvēlējusies vietu, kur vannu novietot. Virs Jānis vannai piekombinējis vēl četrus dekoratīvus riteņus, un dārza kopskatā tā izskatās interesanti. Pirmā vannu riskējusi izmēģināt pati Inga, bet vēlāk ūdens procedūras iepatikušās arī Jānim un meitām. Vannas sagatavošana vienkārša: tajā salej diķa ūdeni un apakšā iekurina uguni. Tad ūdenim pievieno daudz un dažādas

● Karsēšanas zāļu vannā izmanto visa Krēmeru ģimene. Šīs procedūras patiek meitām un Ingai, arī Ingai ar Jāni. Par vannas labo iedarbību pārliecinājusies arī vīramāte, kas sākumā tam nepavisam nav ticējusi.

izkaltētas zālītes pabiezā kārtā. Krēmeru ģimene tur lopus, un tādēļ zāļu vannai var izmantot siena smalkumus. To efekts Ingai patiek vislabāk, jo ūdens kļūst ļoti smaržīgs. Kādreiz viņa pieber pilnu vannu ar jasmīniem vai arī citiem ziediem. Lai uguns pārāk nekarsētu un būtu patīkama sēdēšana, vannā ieliek koka dēļiņus. Tad kāp vannā un karsējas, cik ilgi patiek. Inga to dara minūtes 15–20. Kad sametas par karstu, lec ārā un paskraida ziemā pa sniegu vai rudenī vakara tumsā. Vannas kurināšanu neiesaka vējainā laikā, bet, vannojoties ziemas mēnešos, gal-

vai jāuzliek apsegs.

Kāds cits var rīkoties vēl interesantāk: ierīkot pārvietojamu vannu, kuru izmantot pēc paša noskaņas. Vasarā var vannoties puķu tuvumā, citreiz novakarē — kalna galā, skatoties saulrietu, bet ziemā varbūt pie izrotātas Ziemassvētku eglītes. Lai kāda arī pirmajā brīdī jums šķiet ideja par zāļu vannu, Inga Krēmere iesaka to izmēģināt. Viņa pati un ģimenes locekļi pat nespējot vairs iedomāties savu ikdienu bez smaržīgas zāļu vannas aukstā laikā.

«Vaduguns»

Mācību laikā vērtēja savas prasmes un apzināja kļūdas

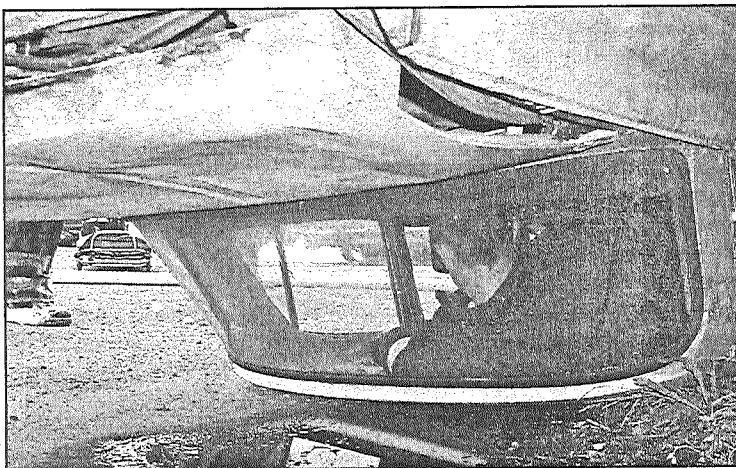
● Pēc scenārija Preiļos, Noliktavu ielā modelētajā satiksmes negadījumā bija iesaistītas trīs automašīnas, viena no kurām bija aizdegusies. Pēc dzēšanas darbiem laukumu klāja putas.

24. septembrī Preiļos notika Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta rīkotās mācības, kurās piedalījās ne tikai garnizona ugunsdzēsēju komandas no Preiļiem un Līvāniem, bet arī rajona policijas pārvaldes ceļu policijas un neatliekamās medicīniskās palīdzības darbinieki.

Kā «Novadniekam» pastāstīja Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Preiļu brigādes priekšnieks Edmunds Boreiko, atbilstoši nolikumam šādas mācību traucsmes notiek četras reizes gadā. Tiek modelētas dažādas situācijas, piemēram, paaugstinātas bīstamības ugunsgrēki, lielas autoavārijas, dabas katastrofas vai arī negadījumi uz ūdeņiem, kad tiek pārbaudīts, kā atbildīgie dienesti spēj rīkoties nestandarta situācijās, vai šī darbība ir saskaņota.

— Līdz šim lielāku uzmanību esam pievērsuši dažādu ugunsgrēku dzēšanai, bet pagājušajā nedēļā notikušās mācības apliecināja, ka vairāk uzmanības jāvelti speciālistu sagatavošanai satiksmes negadījumu seku novēršanā, — atzina E. Boreiko. — Mācību laikā tika modelēta situācija, kad avārijā cietušas trīs vieglās automašīnas un negadījumā traumas guvuši četri cilvēki. Lai gan no traucsmes izsludināšanas brīža līdz «cietušo» izglābšanai pagāja tikai pusstunda, kas kopumā ir labs rezultāts, konstatējām arī nopietnas kļūdas glābēju darbā, ne visi mācēja ātri un pareizi strādāt ar glābšanas instrumentiem.

E. Boreiko atzinīgi izteicās par ceļu policijas un neatliekamās medicīniskās palīdzības brigāžu darbu, kas mācību vietā ieradusās operatīvi un darbojušās saskaņoti. Viņš arī pastāstīja, ka visi Preiļu

● Viena no «avarējušajām» automašīnām gulēja uz jumta. Transportlīdzekļi bija iesprostoti pasažieris, kuru no automašīnas varēja izdabūt vienīgi pēc tam, kad ar tehniskajiem palīgīdzekļiem tika izzāģētas durvis. Kādam citai automašīnai, lai glābtu «cietušos», nācās nozāģēt jumtu.

● Mācībās bija iesaistījušies ne tikai ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieki, bet arī ceļu policisti un mediķi. Viņu rīcība bija operatīva un saskaņota. Foto: M. Rukosujevs

rajona policijas pārvaldes ceļu policijas darbinieki ir apmācīti glābšanas darbiem satiksmes negadījumos, kopā ar kaimiņu rajonu kolēģiem mācījušies speciā-

los kursus, kas bija organizēti Krāslavā. Ar atsaucību mācības uzņēmuši arī Preiļu slimnīcas mediķi, kas aktīvi palīdzēja glābējiem sniegt palīdzību «cietušajiem».

POLICIJAS ZIŅAS

Abiem konfliktētājiem – sods

20. septembrī Līvānos ģimenes skandālu sarīkoja 1957. gadā dzimušī Ludmila un tajā pašā gadā dzimušais Genādijs. Abiem nemierna cēlājiem sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Nepilda rajona tiesas spriedumu

21. septembrī administratīvā pārkāpuma protokols sastādīts 1970. gadā dzimušajam Laimonim. Policijas darbinieki bija konstatējuši, ka viņš bez autovadītāja apliecības ir vadījis automašīnu Toyota Celica. Līdz ar to Laimonis nav pildījis Preiļu rajona tiesas spriedumu, ar kuru šoferis tiesības viņam jau bijušas noņemtas.

Rudzātos apzagta māja

21. septembrī Rudzātu pagastā no 1970. gadā dzimušajai Antonīnai piederošās mājas zagli aiznesuši videomagnetofonu «LG». Policija vainīgo personu jau noskaidrojusi.

Mēbeļu veikalam izsists logs

23. septembrī Līvānos SIA «Sencis» piederošajam mēbeļu veikalam izsists dubultais loga stikls. Policija noskaidro vainīgās personas.

Izraisīja negadījumu un aizbrauca no notikuma vietas

23. septembrī Preiļos 1972. gadā dzimušī automašīnas Audi Coupe vadītāja Dace, veicot apgrīcšanās manevru, atpakaļgaitā iebrauca stāvošā automašīnā Ford Sierra. Neveiksmīgā autovadītāja atstāja satiksmes negadījuma vietu. Policija noskaidro lietas apstākļus.

Ugunsgrēks Rušonas pagastā

25. septembrī Rušonas pagastā nodega 1938. gadā dzimušajam

Antonam piederošais šķūnis. Pašlaik tiek noskaidroti apstākļi, kuru dēļ izcēlusies ugunsnelaime.

Nepakļāvās policistiem

26. septembrī Līvānos, būdams alkohola reibumā, huligāniskas darbības veica 1965. gadā dzimušais Aleksandrs. Bez tam viņš nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām, kad tie centās huligānu aizturēt.

Arī Preiļos izsisti logi

27. septembrī policijas pārvaldē saņemts iesniegums par to, ka Preiļu novada domes sociālā dienesta ēkai izsisti dekoratīvais loga stikls.

Trīs kaušļi uz Dubnas tilta Līvānos

27. septembrī Līvānos uz tilta pāri Dubnai trīs vīrieši piekāva 1978. gadā dzimušo Konstantīnu un atņēma viņam piederošo sieviešu velosipēdu zilā krāsā. Policija vainīgās personas jau noskaidrojusi.

Huligāni un skandālisti

✓ 20. septembrī Jersikas pagastā par huligānisku darbību veikšanu administratīvā pārkāpuma protokols sastādīts 1956. gadā dzimušajam Jānim.

✓ Administratīvā pārkāpuma protokols par huligāniskām darbībām 23. septembrī tika sastādīts arī 1955. gadā dzimušajam Turku iedzīvotājam Viktoram. Noskaidrots, ka vīrietis bijis alkohola reibumā.

✓ 26. septembrī alkohola reibumā Preiļos huligāniski uzvedās 1945. gadā dzimušais Ivans. Arī viņam sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

✓ 27. septembrī Vārkavas novada Rožkalnu pagastā administratīvā pārkāpuma protokols sastādīts 1971. gadā dzimušajam Arvidam, kurš veica huligāniskas darbības pret savu māti.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Trīsreiz aizturēts dzērumā, kļūst slavens

Ziņa televīzijā par to, ka 1964. gadā dzimušais Balvu rajona iedzīvotājs Ilmārs augustā trīsreiz aizturēts dzērumā un savācis augstāko soda punktu skaitu – 24, vienā mirklī padarīja slavenu gan pašu vīrieti, gan Balvu rajonu.

Pirmo reizi policija Ilmāru dzērumā aizturēja 16. augustā, kad viņš pie automašīnas stūres bija sēdies alkohola reibumā. Viņa organismā konstatēja 1,96 promiles. Par braukšanu dzērumā viņam atņēma vadītāja tiesības un sodīja ar naudas sodu. Otrreiz braucot dzērumā, ar reibuma pakāpi 2,21 promile, policija Ilmāru aizturēja 24. augustā. Par atkārtotu transporta līdzekļa vadīšanu alkoholisko dzērienu iespaidā policija ierosināja krimināllietu. Taču Ilmārs turpināja braukt reibumā, un 28. augustā policija viņu aizturēja trešo reizi, konstatējot reibumu

2,34 promiles.

Ceļu policijas priekšnieka vietniece Inese Trupovnice pastāstīja, ka par pēdējo gadījumu vadītājs sodīts administratīvi, uzliktot viņam naudas sodu un atņemot vadītāja tiesības uz diviem gadiem. Krimināllietā ir nosūtīta uz prokuratūru, tālāk to nosūtīs uz tiesu. Par soda mēru spriedīs tiesa.

Tiesības uz laiku vainīgais zaudēs noteikti, arī saskaņā ar tiesas spriedumu. Taču mašīna Ilmāram nav noņemta, jo policijai tādu tiesību nav. Un braukt viņš var turpināt! Divas reizes aizturot vadītāju reibumā, automašīna nodota citam šoferim, kurš bija skaidrs, bet trešoreiz tā uz laiku novietota policijā, bet pēc tam, būdams skaidrā, īpašnieks to saņēma atpakaļ.

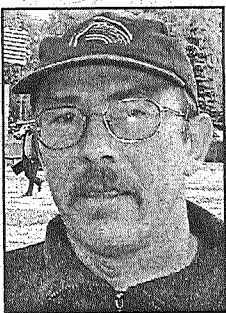
«Vaduguns»

Kas, jūsuprāt, jādara, lai samazinātu lielo ceļu satiksmes negadījumu skaitu?

Juris Gavars,
Vārkavas novada
iedzīvotājs,
autovadītājs ar
20 gadu pieredzi:

— Vai tie ir jaunie autovadītāji, vai arī pieredzējuši šoferi, kurš nav dabūjis pamatīgu belzienu, kaut reizi iebraucis grāvī vai kokā, tos ne ar kādiem sodiem vai draudiem neizmācīsi. Ļoti svarīga ir paša personīgā pieredze. Man liekas, visa nelaime ir autovadītāju pārgalvībā.

Jāzeps,
šoferis kopš
1962. gada:

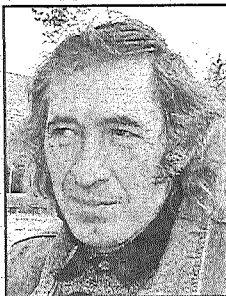

— Lai tie jaunie lēnāk brauc, tad viss būs kārtībā. Tikko saņēmuši tiesības, bet skrīri kā negudri. Tāpēc arī tik daudz avāriju notiek. Pats esmu piedzīvojis, ka tāds jauneklis brauc

pāri krustojumam pie sarkanās gaismas un pat neapjēdz, kas notiek. Mašīnas tagad jaudīgas, nevar salīdzināt ar to, cik mierīgi uz ceļiem varēja justies kādreiz. Visu laiku jāskatās, lai kāds dullais neuzskrien virsū.

Māris,
autovadītājs no
Rudzātu pagasta:

— Jaunatni audzināt vajag. Pārāk daudz filmu saskatījušies, kur visādas ekstremālas braukšanas paņēmieni rāda. Tad paši domā, ka var tāpat darīties. Lai jaunieši varētu izlādēties, iztraktoties, būtu jātaisa speciālas trases. Tām noteikti būtu liela piekrišana. Un vēl domāju, ka pie mums nav kārtības ar ceļa zīmēm. Daudzviet tās uzliktas visai nepārdomāti, svešā vietā šoferim grūti orientēties.

Tatjana Baronova,
autovadītāja
no Līvāniem:

— Esmu ievērojusi, ka daudz ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu notiek, veicot apdzīšanas manevrus. Tas ir ļoti bīstami. Autovadītāji neievēro elementāras noteikumu prasības.

It īpaši problēmas uz ceļiem rada jaunie autovadītāji. Manuprāt, kursi ir pārāk īsi, maz laika praktiskajai braukšanai, galvenokārt sarežģītas braukšanas apstākļos. Un vēl mani uztrauc autovadītāju vieglprātīgā attieksme un nekaunība.

Edgars Kampāns,
Jaunaglonas
arodvidusskolas
autoapmācības
instruktors:

— Negadījumus pārsvarā izraisa jaunie autovadītāji. Cenšamies viņiem iemācīt visu, ko paši protam un zinām par drošu braukšanu. Bet kā viņus piespiest pašus sākt domāt ar galvu, kontrolēt savu rīcību un uzvedību pie stūres? Avārijās iet bojā nepilngadīgi jaunieši. Jājautā, kur viņi dabūjuši mašīnas? Vai tiešām vecāki ir tik bezatbildīgi, ka ļauj bērniem riskēt ar savām dzīvībām?

L.Kirillova
M.Rukosjeva foto

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

Pārdod rezerves daļas

diskus (lietos, "zvaigzne", AUDI - 100, C4, A6, T-4, uz 5 skrūvēm, R-15), ziemas riepas ar diskām (R-14, AUDI - 80, 100). T. 9275858; diskus (R-14, FIAT DUCATO; MB - 207D, RE-NAULT TRAFFIC, VW TRANSPORTER, LT-28). T. 9478322;

dzinēju LT (2.4D, labā stāvoklī), VOLVO rezerves daļām. T. 6378178;

FORD SCORPIO rezerves daļām. T. 6538644, 4623273;

IŽ KOMBI - 21251 (rezerves daļām), GAZ - 52, 53 radiatora siltinātāju. T. 9425528;

kardānu (UAZ), troses - «zimelis». T. 4635505; kultivatoru (MTZ), ārditāju "JULA", graudu dzirnavas vai maina. T. 5935461;

MAZDA - 626 (balta, 1984.g.izl., pēc avārijas, rezerves daļām). T. 8703584;

motoru (FORD SCORPIO, Dohc, 2.0i, rezerves daļas). T. 9460277;

plaujmašīnu, nažu ecēšas, minerālmēslu maisītāju, divkorpusu arklu, brusu gateri, T-40AM siena grābekli. T. 4666235;

"Petkuss" (divu sietu). T. 6439575, 4666297; rezerves daļas (AUDI - 90, 2.3, 1987.g.izl., dzinēju, starteri, ģeneratoru, inžektoru, ritošās daļas detaļas, amortizatorus, ātrumkārbu u.c.). T. 6892770;

rezerves daļas (FORD SIERRA, 2.3D, univer-sāls), lietos diskus (R-14, lēti). T. 6498744;

radiatorus (jebkādas markas a/m). T. 4621111; rezerves daļas (GAZ - 53; GAZ - 24 motoru; ZIL - 131 kardānu; GAZ - 53 bremžu uzlikas). T. 4623674.

Pērk

1 vai 2-istabu dzīvokli Preiļos (1. vai 2.st.) vai maina pret 3-istabu dzīvokli Kastīrē. Tālr. 8787804;

vecas a/m Moskvic, Volga, VAZ u.c. rezerves daļām, izskatīšu visus piedāvājumus. Tālr. 6052801;

a/m MOSKVIC (līdz Ls 50). T. 6768058;

a/m MOSKVIC, VAZ, GAZ - 52, 53, ZIL, jebkāda stāvoklī, līdz Ls 50. T. 6420929;

a/m MOSKVIC, ZAZ (rezerves daļām, var nebraucošu). T. 8303114;

a/m VW GOLF - 2 (ar defektu, pēc nelielas avārijas, bez TA). T. 9707180;

diskus (lietos, ar riepiem, MAZDA - 626, uz 5 skrūvēm, lēti). T. 9236551;

gleznu (vecu), ikonu. T. 6380816;

govī (mikstī slaucamu), tīkla ecēšas. T. 9860805 (pēc 18);

grāmatas (mācību, 10. kl., vēsture, latviešu val., ģeogrāfija). T. 4621722;

izpūtēju (VW JETTA). T. 4653492;

karburatoru K-129B (no GAZ - 21 "Volga"), diskus R-15, AUDI uz 5 skrūvēm, parastos. T. 4625222, 5945926;

kartupeļus (pārtikas, kvalitatīvus, vairumā), kviešus, miežus, auzas (lopbarības). T. 6383058;

kūtsmēslu izkliedētāju (MTZ), smidzinātāju. T. 9456084;

māju (Līvānu). T. 9433221;

mēbeles (senlaicīgas), bronzu, pulksteņus (sienas, kamīna, lietos, no bronzas un metāla). T. 6162261;

OPEL KADETT (lēti, "lāse", nerūsējušu, ar motora defektu vai bez līdz Ls 50). T. 6466146;

piekabi 2PTS-4, traktoru T-40AM, var remontējami, steidzami. T. 9949384;

radiodetaļas, oscilogrāfu, frekvenču mērītāju, pašrakstītāju, kompjūteru u.c. PSRS raž., RES9, 10, 22, autokatalizatoru (lietotu). T. 4621629, 9182321;

rezerves daļas (BMW - 525, 1988. - 1995.g.izl., pakalējo atsperi u.c.), VAZ virsbūvi par saprātīgu cenu. T. 6469917;

sējmašīnu (graudu). T. 9434684;

šiferi (6 viļņu, mazo, lietotu, 30 listes). T. 8720754, 4625309;

šiferi (gludo), pārseguma paneļus (6,3 m), gāzbetona blokus (lietotus). T. 6772268;

stiklu (priekšējo, AUDI - 100, lietotu vai jaunu). T. 6439575, 4666297;

traktoru DT-74, T-100 (kāpurķēžu, jebkāda stāvoklī). T. 6420929;

traktoru MTZ (remontējami), fermu vai šķūni nojaukšanai. T. 6310334.

Meklē darbu

Jauna sieviete meklē pārdevējas bārmenes darbu. Izskatīšu visus piedāvājumus. Tālr. 6261986

Uznēmēji!
Līdz 31. decembrim ir trīs mēneši. Vai paspēsī? Profesionāla palīdzība reģistrācijai KOMERCREGISTRĀ. Tālr. 5307056; 6162288.

30. septembrī un 1. oktobrī kokaudzētava «Meža Rasas» Preiļu tirgū TIRGOS DEKORATĪVOS STĀDUS (tūjas, kadiķus, ziedošus krūmus u.c.). Tālr. 9263753.

SIA «RANKO» iepērk mājlopus dzīvsvārā. Samaksa tūlītēja. Tālr. 42807, 9161121.

SIA «AIBI» pērk zirgus, liellopus, jaunlopus, aitas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 48-71185, 48-71804, 9478728, 9445135.

Piedāvā pastāvīgu darbu GUĻBŪVJU MEISTARAM. Tālr. 9438699.

PĒRK
— zemi pie ezeriem
— l/s zemi virs 50 ha
— mežus un cirsmas
Tālr. 6162288

30. septembrī un 4. oktobrī z/s pārdos melnus, raibus un brūnus šķirņu jaunputnus (4-6 mēn.), cekulainas, bārdainas un dažādu toņu mājas vistīnas, dējējvistas (10-14 mēn.), jaunus gaiļus. Galīšos 7.20, Riebiņos 7.35, Preiļos 7.50, Pieniņos 8.20, Stabulniekos 8.35, Galēnos 8.50, Polkoronā 9.05, Smeļeros 9.15, L-Anspokos 9.25, Priekuļos 9.35, Rudzatos 9.50, Stekos 10.05, Turkos 10.15, Zundānos 10.25, Jaunslāvās 10.35, Līvānos 10.50, Rožupē 11.25, Vanagos 11.35, Sutros 11.55, Ančīnos 12.10, Vārkavā 12.25, Pīliskās 12.40, Upmalā 12.55, Rimicānos 13.10, Arendolē 13.25, Pelēšos 13.40, Ārdavā 13.55, Aglonā 14.10, Jaunaglonā 14.25, Aglonas st. 14.40, Aizkalnē 14.55, Raudavkā 15.05. Tālr. 5321270 (vakaros), 9186065.

Licencēta kautuve iepērk lopus. Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 6353643.

Baltijas Krievu institūta Rēzeknes filiāle īsteno programmas:

■ Tiesību zinātnes
■ Sabiedriskās attiecības
■ Uzņēmējdarbības vadība
specializācijas:
- menedžments (firmas vadība)
- informācijas sistēmas vadība

Studiju formas — vakara
Studiju ilgums — 4-4,5 gadi

Apmācības valoda — krievu, latviešu.

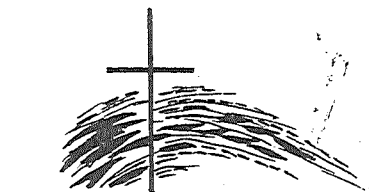
Adrese: Dārzu 21/17, Rēzekne, LV-4600.
Tālr. (371)46-24896, 46-24741, 6481642.
e-mail: bki_rez@rez.edu.lv

Резекненский филиал БРИ проводит обучение по программам:

■ Правоведение
■ Общественные отношения
■ Управление предпринимательской деятельностью
Специализации:
- менеджмент (управление фирмой)
- информационные системы в управлении

Форма обучения — вечерняя
Срок обучения — 4 — 4,5 года

Язык обучения — русский, латышский
По адресу: Дарзу 21/17, Резекне, LV-4600
Тел. 46-24896, 46-24741, 6481642
e-mail: bki_rez@rez.edu.lv

Latvijas saule,
rokas uz krūtīm man saliec,
Es aizeju projām,
Tu bērniem un mazbērniem paliec.
Izsakām dziļu līdzjūtību
Jānim un Olgai Anspokiem sakarā
ar TĒVA un SIEVASTĒVA
Ivana Kuzmina nāvi,
Terapijas nodaļas gājēju

Tā aiziet mūsu mīļie, aiziet no ikdienas rūpēm,
Aiziet mierā, klusumā un jaunā dzīvē...

Tuviniekiem vien paliek Viņu sirds siltums un dvēseles gaisma.
Skumju un atvadu brīdī mūsu visdziļākā līdzjūtība
Veraī Kuzminai un Olgai Anspokai,
VĪRU un TĒVU mūžībā pavadot.
Preiļu 1. pamatskolas kolektīvs

Izsakām patiesu un klusu līdzjūtību
Mindaugam Bitīnas, no MĀTES atvadoties.
Preiļu rajona TJС kolektīvs

Tu aizgāji no mums tik klusi, klusi,
Kā aiziet viss, kas sirdij mīļš un dārgs.

Izsakām patiesu līdzjūtību
Aijai Bitīnas sakarā ar VĪRAMĀTES nāvi.
Hipotēku bankas Preiļu filiāles kolektīvs

Tu dzīvei saules mīlestību devi,
No kuras asni dīgst un vārdi dzimst.
Izsakām dziļu līdzjūtību Gunāram un Ingai Mūrniekiem, MĀTI un VĪRAMĀTI pedējā gaitā izvadot.
SIA «Preiļu saimnieks» kolektīvs

INTERNETS. LATVIJAS UN ĀRZEMJU DATU PLŪSMA VIENĀ CENĀ — Ls 0,50 STUNDĀ.

VISI DATORPAKALPOJUMI. KUR? Brīvības ielā 14, Preiļos.